ΕΛΛΑΣ

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ - ΣΑΤΙΡΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΙΩΤΩΝ

Περίοδος Β' - Χρόνος 15ος Γραφεία: Λιβύης 22 ΙΛΙΣΙΑ Τηλ. 7750983 Αριθμ. φύλλου 92 Δρχ. 100 ΜΑΡ.-ΑΠΡ.-ΜΑΪΟΣ '92

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ... ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΟΛΛΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΗ! η μεγάλη της Χριστιανοσύνης γιορτή. Μία μέρα που πρέπει να φέρνει χαρά και ευπαιδία στον κόσμο αλλ' όμως... Επειδή όμως αυτή η προηγουμένη τα σήμερα. Δυστυχώς, τα γεγονότα λένε πως όχι. Σε πολλές περιοχές του πλανήτη τα εμφυλιοπολεμικά σημαντάκι στα σταύρωμα. Και το βλέπει από σήμερα ο κόσμο αλλη ανθρώπινη. Από την μακρινή Ασία τα τελεόφωτα μπάκε στο κάθε σπίτι, πολλά άλλοτε. Μέχρι τότε το κάθε γεγονός - δραματικού κοινωνικού κ.λπ. - ο άνθρωπος το γλυπτεί με πραγματικά χαρά. Και γνώσεις αυτό γιατί ο κόσμος ενδιαφέρει τι γνώσεις δίπλα του. Ο κόσμος έξερε μόνο τα δικά του προβλήματα. Το ραδιόφωνο - που λίγοι το είχαν - έκανε ελάχιστα ενημέρωση. Πλέμπιζε, βία, εκπλήρωτα, πείνα, κ.λπ. έτσι γεγονότα ακόδιν άγνωστα για τον πολύ κόσμο.

Σήμερα τον ίδια σημεί που εκατομμύρια ανθρώπου λένε «Χριστός Ανέστη», και κάθονται στο τραπεζί τα νοστιμάκια, η τηλεόραση μεταφέρει μέσα σε κάθε σπίτι, σκηνές καταστροφής και φρίκης που διαξιφισμένζονται την Ίδια εκείνη στιγμή. Και θα πρέπει τότε κάποιος να ζει σε δικό του κόσμο, για να ευδόκτεται αυτό βλέποντας όλα αυτά. Το μόνο που έμενε απόπαιρο - στις τουρτές γενικά - είναι το εμπορικό σκέλος.

Έφτασαν οι νταμάτες στις 900 με 600 δρομάς, τα οργανοποιεία άηρξε τις δύο πολλές το κλίκ, για να θποτιμήσουν εδοσοι με τα εσοανίμενα. (που τα αγορζουν σχεδόν τούτα, από τη διαλυμένη Γουγκοσλαβία και τα υπολίπτα νέα ντάια στο κρεατολείο της γειτονιάς).

Κάποιες βιοτεκνίες με τις φανταστερές αερμίδες και τα υπόερχρα ποιπτίδια δ-ανταν χρυσές δουλειές. Και εμείς, ο πολλός κόσμος ... μ' αυτά και μ' αυτά κατάφερε ότι πρέπει και πέρασε το Πάσχα για όλλα μια φορά. Ας ελπίζουμε πάντα και ως ευλόμαστε... του χρόνου καλύτερα για όλο τον κόσμο...

ΟΖΟΝ καταφέρνει να ξεφύγουν από τα τοξικοπνέα αέρια της πόλης και πίνουν σε κάποιο κυρού, κρυσταλλιον τοπογραφικό ένα διαφορετικό Πάσχα. Πέρα από τα όποια προσωπικά, η ανταιόερα προβλήματα - που πάντα υπάρχουν - μέσα στην καταρράκτη Ανοιξη είναι φόση, με συντροφιά μέρα νάτια τα ακούραστα αηδόνια, στην τρομία του κυρού και τον πανταχού θαρρο δροσερό αέρα, καταλαβαίνεις προνματικά κάτι... από Ανάσταση!

ΟΖΟ η' αυτούς που μείναν στις πολίεις, (ενδικά γέτος) η εξδομάδα των πολών άρισαν πολύ νωρίς, και συνεπώστασε μέχρι το Μάϊο.

Μέσα σε χλιαδες τόνους σκουπιδιών

στο καυσαέριο και την σαφρίδα, μόνο Αγάνταση δε βλέπεις. Και εδώ πρέπει να πούμε ότι η' αυτό το κατάπτερο έλειο της ενδόνης τους. Το να λέμε γενάει η μία πλευρά, μπορεί να είναι... βολικό και εύκολο, δεν είναι όμως η πραγματικότητα...

ΚΑΙ μπορεί ο κάθε κλάδος εργαζόμενου να έχει κάμες φορές δίκιο. Όμως ο τρόπος που δικαίωσε αυτό το δίκιο; Ποιές φορές είναι λάθος. Τότε συνί ένα συμπάθειο, προκαλεί την οργή και την ο-ργάπτανση του κοινωνικού συόλου. Και αυτό γιατί την υπερβολικών αθλοί άνθρωπο. Ανθρωπο που βρίσκονται στην ίδια τ- κα πτράτηση - μόνο με τους απλούς γιούς: και απαρεγκνεναι να ζήσουν μέσα στο ακουσθίο. τελειωμούνε χωρίς να φτάνε σε τέλος. Η Ζητείαι να πάνε κάπου και βρίσκουν το δρόμο κλεισμένο με τραπεζι, με ντιλίκτ, με οδοφράγματα.

Από τον άλλο μερικά οι κυβερνώντες εφαρμόζουν (ανεπίδεμ) τη θεωρία του. Καραμανλού που λέει: 'Αστοιχεί θα φωνή ξουν... θα λιρόσουν. θα κρυώσουν. θα αρρωστήσουν. θα πεθάνουν και ... θα ησυχάσω!

ΑΛΛΑΖΑΝΕ οι εποχές. Φλεβάρης μάνος και τα νερά έρτασαν στο αμήν. Τα πολλότερα χρόνια τέτοια επικά βούλωζε ο τόπος από τις πολές εκκοφορίτες. Σήμερα έβρεξε λίνι Μάρτη με δρόμο και οι βρύσες κράτησαν λίνο νερό. Όσο για τον Αφρικανό... μάλλον θα τρέχουμε στο ποτάμι παρέα με τα καβούρια...

ΣΤΕΓΝΟ φέτος το Πάσχα στο χωριό. Όλες οι μέρες Αναζήτησες, οι δρόμοι αρκετά κακοί, και το βαρύ βάρος της Ανάστασης η προσέλευση στην εκκλησία της Φάτρης δεν κατέληξε. Η πλατεία γεμάτη κόσμο, και τα αυτοκίνητα στο βραχάκι πολλά. Έτσι μια καλή εικαιρία για ένα σύντομο στοχασμό χωρατών, φίλων, και συγγενών. Το μόνο που πλέρει την αγαπο δροσιά, όπως η ανάσα συνθέειο (μίγμ εντυπώ) με τις κροτίδες.

ΔΕΝ φροντίσαμε να μάθουμε ονόματα (εκτός) αλλά πρέπει να πούμε ευχαριστήρια σε όσες και όσους ανέβηκαν - με κάθε τρόπο - στο στόμωμα του εστάρωσε στους Νοζώνους.

Έγινε προηγμένα καλή δουλειά με πολλά και ωραία φυσικά λουλούδια.

Και του χρόνου ξανά!!

ΠΑΣΧΑ και για πολλούς μέρες διακοπών και ευκαιρία για λίγη ξεκούδαση με κλοράτο. Έτσι για να... βρεβολάσουν και αυτοί τι' αυτά όπως λένε πολλοί. Αυτή βέβαια, εξαρτάται από το πόσο κοντά στο κλοράτο είναι κάποιος γιατί μπορεί να σαμβεί και το αντίθετο!

Κυριακή βράδυ και το χουτσού σκηρόπτημα με τους κυριακούς μας ήταν στη φτέρα στο μπαρζί του Λέλκου.

Τη Δευτέρα στο ταλαιοκόμο στο παναγήρι του Α' Γιώρη. Τη δευτέρα το βράδυ στη Φάρα στο γοναγή του Γάγιου, και στον Τότη στη Ρούμπη. Δίδιος στην Κυρτέλη ένα άλλο συγκρότημα με το Γ' Ψυκογιό διασκέδασε τους κατοίκους της περιοχής Κυριακή και Δευτέρα το βράδυ.

ΠΕΡΔΙΜΑ λοβρωστικών έκει νίνει το χωριό μας τελευταία. Πέρε κάπου και σε τέμε, περνάνε κατά μπολιάλεια α Αλβανοί. Τις μέρες του Πάσχα είδαμε μερικούς να βράζουν και την Λρτα.

Δεν έκουμε πρόβλεψη να τροφοδοσμε κανέναν. αλλά... επειδή πολλά γίνονται τελευταία, δόσε μάνεση κοντά στον κεντρικό δρόμο, σε σχοδιακι, και σε κλειδώνουν καλά τα βράδια. Αυτά που βλέπουμε, δυστυχώς ανήκουν στο παρελθόν. Όσο κι αν μας κακοφαίνεται, η προγματικότητα είναι σκληρή. Σαναγκάζουμε σε σκληές επιλογές.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΑΡΜΟΔΙΟΙ;

Λαϊκό Νοσοκομείο 'Αρτας. Εξω κάνει μια επίσκεψη το Σαλιβάριο, και έχουμε τότε ανάλογο σχόλιο. Τον Λεβάλο βρέθηκα ζευγ στον ίδιο χώρο.

Έτσι... για να δει μήπως αλλαξε κάτι προς το καλύτερο. Δυστυχώς, τα ίδια και χειρότερα!!

Ανοιχτήρι την εικόνα του εδώ, και το συμπεράσματα δικά σας. Στην κεντρική είσοδο, διαβάζω μια ανακοίνωση που την ιστορήσει μια συνδικαλιστική παράταξη, (δεν έχει σημασία ποια). Το περιχμενο είναι γραμμένο σε σκληρή γλώσσα. Λεν θα μπω σε λεπτομέρειες, θα αναφέρω μόνο την ουσία της ανακοίνωσης, και αν υπάρχει αντίθετη άποψη θα σφαιοπιστεί. Καταγγέλει η παράταξη τις εδικές γιατρικό 'όπως λέει αυτή, του Νοσοκομείου της 'Αρτας, και το Νοσοκομείο της Πρέβ.

Και ότι διάζεψε είναι απολύτως γιατρών, μετοβήσεις κ.λ.π. Έχει και κατάλογο με τα ονόματα των ιδιωμένων. Πρέπομαι στο χώρο των εξωτερικών ιατρείων. Στην διάρκεια γύρω στα σαράντα τετρεπτικά, περμένουν γιατρό πενήντα με εξήντα άτομα. Οι πιο πολλοί είναι γέροντες, και έχουν γύρει από τα χαράματα για να πάρουν σειρά. Οι γιατροί δίνρουν (όσοι έρθουν) γύρω στις εννέα. Πι-πρόεδρο στο γραφείο του βρίσκουν κάρτες ασθενών, και ρωτάν για γιατρούς, αρχίζοντας από τον καρδιολόγο, για να πάρει τη γνωστή απάντηση. - «Δεν υπάρχει».

Το περίεργο θα ήταν να... υπάρχει... Συνεχίζω... - παιδίατρος; - «Δεν υπάρχει». Ολόκληρη 'Αρτα με τόσα χωριά, με ένα Νοσοκομείο και δεν υπάρχει ένας παιδίατρος?! Τί να πεις, και τι να πουν τα σε ακούσεις!! Λίγη υπομ-η... - λεμπολούσης; - «Δεν υπάρχει» - ορθοπεδικός

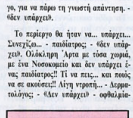

τρος; - «Δεν υπάρχει». - Πνευμονολόγος; - «Δεν υπάρχει» - ορθοπαιδικός; — Ψ'Σχιμμε αλλά όχι! Τέλειτη, είπα σίμα. Ο γιατρός έρχεται στις δέκα αλλά πρέπει να είστε εδώ πριν για να πάρετε σειρά. Φίξε μου και γλύτωσα εφιάλτη! - Οδοντίατρος; - θυπάρχει αλλά χάλασε το μηχάνημα και δεν το φτιάχνουν. Πότε ο Γιάννης δεν μπορεί... κ.λ.π. κ.λ.π.

— Νευρολόγος; - «υπάρχει αλλά λείπει με άδεια, είδτε μετά τις πέντε Μαΐου». Πάλι καλά... θα μπορούσε να μου πει και για Σεπτέμβρη... - Γυναικολόγος; - «Μα... τί να τον κάνετε αφού είστε ά-

για, για να πάρει τη γνωστή απάντηση. - «Δεν υπάρχει».

Το περίεργο θα ήταν να... υπάρχει... Συνεχίζω... - παιδίατρος; - «Δεν υπάρχει». Ολόκληρη 'Αρτα με τόσα χωριά, με ένα Νοσοκομείο και δεν υπάρχει ένας παιδίατρος?! Τί να πεις, και τι να σε ακούσεις!! Λίγη υπομ-η... - λεμπολούσης; - «Δεν υπάρχει» - ορθοπεδικός

τρος; - «Δεν υπάρχει». - Πνευμονολόγος; - «Δεν υπάρχει» - ορθοπαιδικός; — Ψ'Σχιμμε αλλά όχι! Τέλειτη, είπα σίμα. Ο γιατρός έρχεται στις δέκα αλλά πρέπει να είστε εδώ πριν για να πάρετε σειρά. Φίξε μου και γλύτωσα εφιάλτη! - Οδοντίατρος; - θυπάρχει αλλά χάλασε το μηχάνημα και δεν το φτιάχνουν. Πότε ο Γιάννης δεν μπορεί... κ.λ.π. κ.λ.π.

— Νευρολόγος; - «υπάρχει αλλά λείπει με άδεια, είδτε μετά τις πέντε Μαΐου». Πάλι καλά... θα μπορούσε να μου πει και για Σεπτέμβρη... - Γυναικολόγος; - «Μα... τί να τον κάνετε αφού είστε ά-

τρος; - «Δεν υπάρχει». - Πνευμονολόγος; - «Δεν υπάρχει» - ορθοπεδικός; — Ψ'Σχιμμε αλλά όχι! Τέλειτη, είπα σίμα. Ο γιατρός έρχεται στις δέκα αλλά πρέπει να είστε εδώ πριν για να πάρετε σειρά. Φίξε μου και γλύτωσα εφιάλτη! - Οδοντίατρος; - θυπάρχει αλλά χάλασε το μηχάνημα και δεν το φτιάχνουν. Πότε ο Γιάννης δεν μπορεί... κ.λ.π. κ.λ.π.

— Νευρολόγος; - «υπάρχει αλλά λείπει με άδεια, είδτε μετά τις πέντε Μαΐου». Πάλι καλά... θα μπορούσε να μου πει και για Σεπτέμβρη... - Γυναικολόγος; - «Μα... τί να τον κάνετε αφού είστε ά-

Αφήνεται... μόνο τον ρωτάω: Γιατί δεν υπάρχουν γιατροί; Και η απάντηση ήταν σαν κεραυνός: Δεν υπάρχουν γιατροί γιατί δεν θέλουν να πάνε στα χωριά. Δεν θέλουν να ζήσουν στα χωριά. Δεν θέλουν να ζήσουν στα χωριά. Δεν θέλουν να ζήσουν

Ως απ' ένα βουνόν ο αετός εις άλλο πετάει κ' εγώ τα δύσκολα κρημνά της αρετής σιτε επιβάνω

(ωδή Γ')

Κοντά στην Κέρκυρα, ένα τέταρτο σχεδόν της ώρας έξω από την πόλη βρίσκεται ένα μικρό χωριό, κατασκημένο κυρίως από νεοτυκτές ήρεμο και δημοσιογένο, χωρίς μεγαλεία και εξεγασιακά κάλλη: Το Μαντούκι.

Στο Μαντούκι εγκαταστάθηκε ο αρχηγέτης των Κάλβου της οικογένειας Κάλβου που είναι ο ιερέας Νικόλαος Κάλβος.

Για τον πατέρα του ποιητή μας, τον Ιωάννη Κάλβο, δεν έχουμε πολλές πληροφορίες.

Έξοχημε μόνον πως νεαρός κατατάχτηκε εθελοντής στο Βενετσιάνικο μισθοφορικό στρατό, κι ότι χάρις στις υπηρεσίες του γράγησε έφθασε στο βαθμό του ανθυπολοχαγού και σπάθησε στη Ζάκυνθο, όπου τη όνομά του προπουσνανιέται στα επίσημα έγγραφα το 1790. Στη Ζάκυνθο γνωρίστηκε και συνδέθηκε με την οικογένεια Νικολάου Ροσκάνη, πολύ αμόρφωτη και οικονόγενια της Ζακύνθου, απ' τις αρχές της ενετοκρατίας όμως γνωσμένη στη Χρυσή Βίβλο των ευγενών της νήσου. Η οικογένεια Ροσκάνη ήταν σε καλή οικονομική κατάσταση. Ο Ιωάννης συνάπτει την Ανθρωπική Ροσκάνη και την παντρεύτηκε νεότατος.

Πάνω στους ενικά μήνες μετά το νόμο 1792 γεννήθηκε η πρωτότοκη μας Ανθρέας Κάλβος. Σε δύο χρόνια γεννήθηκε και ο δεύτερος γιος, ο Νικόλαος.

Τα παιδικά του χρόνια τα δύο αδέλφια τα πέρασαν στη Ζάκυνθο, όπου κατά πάσα πιθανότητα, θα άρχισαν να διδάσκονται τα στοιχειώδη γράμματα.

Διδάσκαλος του Ανδρέα ήταν ο Αντώνιος Μαρτελάος.

Παρ' όλα αυτά όμως ο ποιητής μας δεν μπόρεσε να κάνει σοβαρές σπουδές στην πατρίδα του.

Η μητέρα του με τον πατέρα του ποτέ δεν ζούσαν αρμονικά.

Όταν ο ποιητής μας ήταν 8 χρονών, 1801 ο πατέρας του πήρε τα δύο παιδιά του και φεύγει για την Λιβόρνο, όπου ενεί όμωλε μια ελληνική παροικία, όπου βρίσκονταν εγκαταστημένος ο αδελφός τους Βικέντιος, γρήγορα επόθησε στο εμπόριο.

Το 1812 πεθαίνει ο πατέρας του και ο ποιητής μεταστέλνεται στη Φλωρεντία όπου προετοιμάζει να βρει δουλειά.

Προσλαμβάνεται σαν βαυδανγούς του Ανγιού του ποιητή Ugo Foscolo, (Ούγω Φόσκολου, Ζακυνθινού από την πλευρά της μητέρας του))

Μέχρι το 1816 ο Κάλβος ζει με τον Φώσκολο, που εκείμησε τις ιακνότητες του, του ανέθεσε χρέη γραμματέα και προσπάθησε να τον εξασφαλίσει κάποια υποτροφία για να αποσδιάσει σε Ιταλικό Πανεπιστήμιο, χωρίς όμως να τα καταφέρει.

Ο Φώσκολος διωγμένος από την Ιταλία για τα φιλελεύθερα φρονήματά του ταξιδεύει στην Ελβετία και στην Αγγλία. Ο Κάλβος τον ακολουθεί, τον θαυμάζει και τον υπηρετεί πιστά.

Όμως δεν θ' αρχίσουν να συγκρουστούν. Ο δότηρος χαρακτήρας του Φώσκολου και ο άκαμπτος και αγέρωχος χαρακτήρας του Κάλβου τους φέρνουν σε σύγκρουση.

Έτσι το 1816 χωρίζουν. Για τέσσερα χρόνια ο Κάλβος μένει στην Αγγλία, παραδίδοντας μαθήματα Ιταλικής και Ιταλικής, ενώ είχε αποκτήσει μεγάλο κύρος στους φιλολογικούς κύκλους για τις φιλολογικές τους και θεολογικές τους γνώσεις.

Στην Αγγλία παντρεύεται, αλλά η γυναίκα του πεθαίνει την ώρα της γέννας μαζί με το παιδί της.

Η Ιταλία, η Ισπανία, η Γερμανία και μαζί και η Ελλάδα, τα χρόνια αυτά είναι αναστατωμένα από επαναστατικά κινήματα, συνωστίες, όπου η εξή σημασία «Αγγλία - Αυστρία - Ρωσία» έχουν ανάλαβε να καταπνίγουν αυτά τα κινήματα.

Ο Κάλβος επαναστατικός τύπος το 1820 έχεται στην Ιταλία και μπλέκεται στις επαναστατικές οργανώσεις των «Καρμπονάρων» Ιταλικό επαναστατικό κίνημα, όπου απ' εκεί δουλεύουν οργάνωση και αρχές και η δουλή μας (Φιλική Εταιρία).

Διώκεται για τη δράση του αυτή που το 1822 καταδικάζουν στη Ζυρίχη και αργότερα 1824 στη Γενέβη.

Όταν βρισκόταν στην Ελβετία ο Κάλβος εργονίζει για την ανάπτυξη φιλελληνικού κινήματος, όπου συνεργάζεται με τον Καποδίστρια τον μετέπειτα πρωθυπουργό της Ελλάδας και τον Εϋνάρδο.

Την ίδια χρονιά καταφθάνει μετά από πολλές δυσκολίες να τυπώσει τις ωδές του με την ονομασία Ωδαί (10 τον αριθμό)

Την επόμενη χρονιά στο Παρίσι δημ. 1825 τυπώνει και τις υπόλοιπες και το 1826 έρχεται στην Ελλάδα σε ηλικία 34 χρόνων. Φτάνει στο Ναύπλιο. Η παραμονή του εκεί όμως είναι και η τελευταία κατάπαυση που γνωρίζουν τον αστοχητόνυμο, όπου αναχωρεί για την Κεφαλονιά.

Στην Αργή δουλεύει στην πολιτική ζωή, και οι πολιτικοί είναι κοινωνικά πρόσωπα. - Τις Κέρκυρας, με σαφή αντιαγγλική τοποθέτηση.

Αυτή η θέση του έγινε η αφορμή για τη διαφωνία της συνεργασίας του με την «Εσπέρου εφημερίδα της Επτανήσου».

1852: Φεύγει για την Αγγλία, όπου πεντρεύεται την Αγγλίδα Charlotte Auguste Wadams. Εγκαθίστανται στην πόλη Λάουθ όπου διδάσκει φιλολογία, μαθηματικά και ξένες γλώσσες στο παραθεωρευτικό που διηρύθηκε η γυναίκα του.

1869 πεθαίνει στην Αγγλία.

Ο χαρακτήρας του ποιητή ήταν μάλλον κλειστός και η ζωή του δυστυχισμένη. Πάντοτε μεγαλοπρεπείς τις πιστήσεις του. Αν και είχε γεροτή γνώση της αρχαίας και της φιλεργίας, ήταν άκομπτος, απόπονος και οργίλος. Ευφράδης και ομιλητικός στις χαλές του σιγιγές δεν είχε όμως φίλους και συνομιλητές, διότι ήταν σπάνιο σπυνικός και όχι σπάνια υπερτοπικός επιτιμητής.

Ως επί το πλείστον όμως, ήταν φιλοσαμής και πολυμαθής και η ευφύτητα της σκέψης του και η ορμή για την την πατρίδα, ήταν αρκετή νον συγκινήσουν.

Ήταν μέτριος στο ανάστημα με μεγάλο κεφάλι, μελαχρινός, με ζωηρά μάτια και βραδυπλού βαρύ.

«Είναι δύσκολο να βεβαιώσει κανείς σιαδήποτε για τον Κάλβο. Είναι ο πιο μυστηριώδης από τους συγγραφείς μας. Στα 1826, στα πρώτα τέσσερα του χρόνια, πέταξε τις τελευταίες μπούλες του στο πέλαγος, τις τελευταίες του ωδές. Κανένα σημάδι δεν άφησε στο σπουδαίο βιβλίο του, ούτε καν σημάδι από τον Σολωμό. Τίποτε. Μόνος. Η γλώσσα του δεν είναι καν καθαρευόουσα...

Τα παρακάτω λόγια του ζητεί, είναι θα λέγαμε παθξέτης του έργου και της ζωής του συγγραφέως του Κάλβου. Κι' όμως ο παραγνωρισμένος Κάλβος, ο Κάλβος που δεν γνώρισε και δεν βρήκε συνεχιστές ο ιδιόμορφος Ανδρέντσος Κάλβος, ήταν ένας από τον σπουδαιότερους νεοέλληνες ποιητές.

Ο πρώτος που ανακάλυψε, αναγνώρισε και παρουσίασε την ποιητική αξία του καλβικού έργου ήταν ο Παλαμάς το 1888. Ο λόγος επεσήμανε και τα κύρια σημεία της καλβικής ποίησης που απασχόλησαν ιδιαίτερα τους φιλολόγους.

Το 1960 τα σπιτά του ποιητή και της γυναίκας του μεταφέρθηκαν μ' ενέργειες της Ελληνικής Κυβέρνησης στο Μαντούκι.

Ας, μη που δόσει η μοίρα μου εις ξένην γην τον τάφον ενίαι γλυκύς ο θάνατος μόνο όταν κοιμήμεθα εις την πατρίδα.

(Ωδή Α')

Μετά το τριάνταρο που έγνε στο Ναύ τον Αγίου Νικολάου της Ζακύνθου στις 5 Ιουνίν 1960 και τις καθιερωμένες τιμές από τον πνευματικό κόσμο και τους συναπολογητές του, ο Ν. Καμπίγης, που ανταυρώσάτεν την Κεβέγραση μεταξύ άλλων είπε...Αι δόγνοι δεν καλόπτουν μόνον έναν μεγάλον ποιητήν αλλά και ένα ηρωϊκόν άνδρα.

Ο άνθρωπος αυτός με την μεγαλοφυΐαν ήτο και μία γενναία καρδιά. Ανδρέας Κάλβος Ζακύνθιε, είσαι καλός για ανταυτιλλέξεις εις την γην των πατέρων σου εις την γην της απέραντου λιμνάς νοσταλγίας σου. Όλος ο λαός σε συνοδεύει σήμερα στην τελευταία σου κατοίκιαν. Αλλά η μνήμη σου το ιερηλόν ήθος του νου σου, τα μουσικά σου έργα, ανήκουν εις το έθνος.

...Πιάε εις τα χερούλι του Ασχιλέου και του Ευριπίδου, εις τους ήμνους του Αγίου Ρωμανού και εις τον Διονύσιου Σολωμόν αι οδαί σου πλουτίζουν την προσφοράν της ελληνικής παιδείας.

Ήταν ευρετεμένος ο ποιητής με την πατρίδα του.

Ω Φιλιάτη πατρίς,
ο θαυμαστά νέμος
Ζάκυνθε· συ μου έδωκας
την γνοίν και του Απόλλωνος
τα χρυσά δώρα.

Και σε τον ήμνον δέξον
εξθύμενον οι αθάνατοι
την γησή, και βροντάσουν
επί τας κεφαλάς των αχαρίστων.

Ποτέ δεν σε ελησμόνησα
Ποτέ! Και η τέρη μ' εχεφαι
παιρόν από τοί· με είδε
το πέμπτον του ωιώνος
εις ξένα έθνη.

Τα ηρσίστεια
γλωσή, μοσοβολούντα
νηδά του Αγίαν Πελάγους
ευτυχιαίνα χόματα
όπου ο χαρά κι η ειρήνη
πάντα εκατοδώαν.

Τι τα θαυμάσια γήγινα
κορδιά μας ότι είχαν
γνησή, σαν φλόγα, χέλη
σαν φροσυμένα φόδα,
λαμπόν σαν γάλα.

Στα πλόσια τα βιβλία της
βασιλικός και καρύο
μπαίως σνθίων έρημα,
σπί ένα χέρι εβρίσκεται
να τα ποτίζη

Τα δάση, τα λαγκαδια σας,
όπου οι φωνοί αντηβόων
των χαντήκων, σωστικός
σκόλοι εκεί τόρα αδέπατοι
μόνο βιετζών

Ελεύθερα ακαλύνατα
μέσα εις τις αμπέλια τρέχουνε' άλογα, και εις την οράγην τους
το πνεύμα των ανέμων
κάθεται μόνον.

Εις τον αγυαλόν
από τα σιυρένια σήγνεμα
αιράμος κατεβαίνουν
χαιριγλώσσες οι γλάροι
και τα γεράκια.

ΕΙΣ ΠΑΡΓΑΝ

Υποκαιμιομένους
δικάσες ελεύσεως
η Πάργα ιεριπλακόμενος βλέπει και αυτήν ο Άρης υπερφέλλει.

Αλλά μόλις η χάλαζα έπανε του πολέμου
και οι Δήμητρα εχάθενε
τον δαιμόνν χρυσόν πάθος ζευγάρων.

Έχουν πολυάριθμον
μέλισσόν έθνη οι Τούρκοι. Πάργας, δενιφθήν εις τον πολύν επέτειον χαιρόν λυσίαν.

Καλός, γλυκύς ο αέρας από πρώτον επίκαιρον και η θρέτιμος γη από τον ιδρώτα μας πεποισμένη.

Αποπάτσαπατα από τα ποιήματα του Ανδρέα Κάλβου.

Αι γενεαί της θαλάσσης καλύτερα φροσκιαίνεται τα κύματα τα πτίγον την κόρφα μου ιδρώτα με εξαπλωμένην χείρα γρωιζοπνεύτες.

Παρά προσώπες να 'χομεν. Με πολύ δε εδιφρίσεων πλούτη η μεγάλη σπειρά με ποτέ δεν εθθμήσων σκλήτρων σκτίνες.

Το χέρι όπου προσέχετε ως προπαιδεν σημείον εις Έγνον έθνος, έπνεψε και πτίγει τους λαούς σας πάλαι, και σκόμα.

Πόσοι πατέρες δίδουσιν όχι ψωμί αλλά στα πεινασμένα τέκνα τους ενό λίμπουσν στα χείλη σας χρυσό ποτήμα!

Όταν υπό τα σκέπτρα σας νέους λαούς πλάθει νέους ιδρώτας θέλετε εσείς δια να πληρώσετε πλουσιοπάροχους

ΜΑΝΑ

Συνέχεια από τη σελίδα 1

σκόνη δίχως όνομα, πρέπει να σηκώσουμε γενόνημη πέτρα, για να χαράξουμε τον χαμένο λόγο που τόσο καιρό αναζητάμε.

Στην Πάτμο, που είδα και βλέπω, οι γυναίκες επικοινωνούν χωρίς τον λόγο-τη λέξη.

Σκυφτό κεφάλι, χαμόγελο ντροπαρεμένο να τραβούν κάποια κατοίκια, ή να περιπατούν γνέβοντας κουκλιά σχήματα αργυλίες γυαλόβολες, για να σαγαβεί η γυναικεία επικοινωνία.

Η κόρη μαις μάνες ενός χωριού των Τζουμέρκων, θέλοντας να δείξει, να διαλαλήσει την αγάπη της στην άρρηση σχέση με τη μάνα της.

Όταν ήμουν μικρή... (έχει και εγώ τέτοιες θέμισες)... το μπάνιο ήταν «περσπελεσία».

Ζέσταινε νερό η μάνα στο καζάνι έβγαζα τα ρούχα μου. Με έπλεναν τα χέρια της μάνας μου. Έντεκα-δώδεκα χρόνων ήμουνα. Μέσα στη σκάφη. Πράσινο σαπούνι πλάκα. Και μια άγρια πέτρα να μου τρίψει τις φτέρνες και τους γκρόνες...».

Να η σχέση!

Είναι τα χέρια της μάνας αυτής στο κορμί της κόρης που μιλούσαν τριάντα χρόνια μετά.

Μια άλλη

Με τη Βάβω μου πήγεμε στο Μονεστήρι στις Μελάτες τα Χριστούγεννα για να πάει για τάμα. «της Παναγιάς». Καθώς κατεβαίναμε από το βουνό, ο καιρός άλλαξε.

"Ήτανε κατεβασιά. Ξημερώματα για να προλάβουμε τη λειτουργία. Μέβαλε η Βάβω στην πλάτη της κατι δεσίμενα οι γυναίκες με τριχιά για να μη πάει πάρα η κατεβασιά. Το περάσαμε το νερό και φτάσαμε στο ξωκλήσι.

Γιδίλα και λάβιμ. Στη μέση μου θαμάμαι.

Κουμπώνει πλοι στρωματσάδα και εγώ τους παρακολουθούσα που ροχάλιζαν.

Η Βάβω μου με είχε βάλει κάτω από την υφαντή πολιά της για να με ζεστάνει. Κάτω από την πολιά της ανάμεσα στα σκέλια της, έβλεπα και γελούσα. "Έβλεπα και κείνη σκούταγε να κοιμηθώ - χουγκάζοντας μ' αυτά...».

Δεν είναι ότι έγινε το τάμα.

Ολοκληρώθηκε το τάξιμο της Πανηγύρι. Είναι, ότι το θηλυκό πειδί, μεγαλώνοντας δεν μπόρεσε ποτέ να φοβηθεί τα βουνά και τα νερά που τον τοποτημών, το γρίλωμα των τοσοπανόκοκων.

Το 'χανε κυρέψει με τη κοιμή Γιώργο τις γυναίκες και η Βάβω της. Οικοποιοπιείται το νερό και η πέτρα. Λέει η ίδια: «Τα πουλιά τα 'χανε δημιουργήσει για βουνά. Γύρω- γύρω 'Ίσα που έρτανε το πόδι της γυναίκας και η γίδα.

Τα παραγωνιά μου, φαρέγια, Γερμένος. Κόκλωνε και καθυστόσοε γυναικείο, η κατέργηση του γυναικείου ποδιού, το βουνό, αυτό το «στερεφνό» για να περπαχθούν οι κοσθμημένες και απώνες αγαπώνας.

Και έτσι οριοθετείται και η λέξη «κατάκτηση». Δεν είναι αποικιακή πια. Δεν χτυπάεται ενάντιες. Θάλασσες και ένοδικά ανθρικά ονόματα.

Τα κατάκτηση η εγγονή με τη βάβα της. Τι να κάνεις για να φοβηθούν, αυτές οι γυναίκες που πάρων το γκρεμό στο στεφάνι που πέρασαν δεμένες και ζολωμένες τα ποιδιά τους τα φωστρουναίμενα ποτάμια για να να για το τάμα;

Μια άλλη ... «Κώβος πήγαινε γυρόφαια, έφεγγα το πρωί έπαιρνα μαζί μου στον Τροβλά κουλούρα και λίγο τυρί ή ελιές και τσιρβάνι για τα γυμνάσια». Κοβός ξεχωρτάραιρα, βλέπιο ένα φίδι, που το κεράλι του ήτανε στο μικρό παιδάκι. Δεν φώναξε για να μη τρομάξω και την αδελφή μου που ήτανε πιο κει.

Βγήκα ένα κοντέζιλο πέρα κοντά μια δυο και το σκότωσα. Τόκρυφα πίσω από τη δέντρο να μη το δει η αδελφή μου γιατί φοβότανε τα φίδια.

Σκότωσς κι' άλλα. Ού ένα δυο μα πολλά μαις. Εδώ αλλάζει η μυθολογία.

Οι Γυωστές ιστορίες που μας μεγάλωσαν ο Ηρακλής, η λερναία δέρα, η ανδρεία και τόσες άλλες μυθολογικές ιστορίες.

Οι θήραμοι της μυκής αγυρικής δύναμης. Η Γιαγιά δεν είχε ακουσθεί για κερδίσεις θριάμβους και τέλους ενδηφαιθίες. Δεν υπάρχουν μυθολογικές ιεροτελεστίες.

Το φίδι σκοτώνεται γρήγορα για να μη το δει και τρομάξει η αδελφούλα μου.

Αγάπη για την άλλη γυναίκα, την αδελφή, την φίλη τη μάνα, την κόρη. Συμπαράσταση.

Μήπως όλα αυτά τα πέτρινα σπίτια των Τζουμέρκων δεν έχουν γίνει από τις πέτρες που κουβαλούσαν γυναίκες στις πλάτες τους με τριγύες. Στα λεγόμενα «μπιντάια» τους τα ονόματα;

Βοηθούσε η μία την άλλη φορτώνοντες η μία πίσω από την άλλη, σχημπτίζοντες μια ανθρώπινη αλυσίδα, να σου θυμίζουν τις Ηπειρώτισες ζωμένες γυναίκες της Πίνδου στον πόλεμο του 40.

Ένας άλλος αγώνας αυτός ειρηνικός η μια βοηθούσε την άλλη για να φτιάξουν το σπιτικό τους.

Όμως μόνο οι Κτιτάδες της Ηπείρου είναι ονομαστοί, αγνώστους τις γυναίκες που ήταν και αυτές συντελεστές των ωραίων αριστουργημάτων σήμερα.

Πολλές φορές ακούς από τον σταύμα των γυναικών της Ηπείρου και γιατί ολόκληρης της Ελλάδας τον 1920 - 1930 - 19400 - 1950.

«Αγ παιδάκι μου έξω περάσει ευχή; τα βάσανα του Χριστού έχω τροβήξει. "Η τα βάσανα της Ελλάς έχω τραβήξει οι γυναίκες του Κόβρατα.

Μέσα σ' αυτήν την "Ηπειρο απάρχουν και γυναίκες. Τους συνάγει γρόμος και τους δούλεψαν την πέτρα και ξενετύπτηκαν. Είναι η ξερίλα της γης, της πέτρας που καταδιώκτη τη Γυνάικα της Ηπείρους.

Όχι βέβαια, κτισμένη η γυναίκα του πρωτομάστορα μπορεί να γράφει γρα και να σπέκοντιαι και να μας υπενθυμίζουν ότι η γυναίκα, ελεύθερη, πανομένη, δουλεμένη,βάβο, μάνα, κόρη, εργονή, αντιμετρέται και συμβολίσεται με τον άέρα, την πέτρα, το σίδηρο, το θάνατο, που παραμέλαγε στους γκρεμούς και στα φουρτουνιασμένα ποτάμια.

Πρέπει αυτές οι νεκρές να σήβνονται φέρνοντας υπενθμίζοντας, στους εναποφαίνατες δυνατούς τις αρχαίες ποστενικότητες της Γης.

Βίκυ Καμηνιάνη - Αράπη

Η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας στις 29 Μάρτη 1992

Την Κυριακή 29 Μάρτη 1992, στα γραφεία του Συλλόγου μας, έγινε η εκτακτη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου. Πρόεδρος της Συνέλευσης ο Γιάνης Αράπης, Γραμματέας η Ελένη Αντωνίου.

Ο πρόεδρος της Συνέλευσης, αφού διαπίστωσε απαρτία, έκανε εναρξη της συνέλευσης, διαβάζοντας τους παρακατω ανοίμενους και είπε, ότι τα θέματα της συνέλευσης είναι: 1) Οικονομικός απολογισμός, 2) Εκλογές για τη διοίκηση του Συλλόγου, 3) Εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. στην Πάρνηθα, στην ετήσιαν συνάντηση Φιλοπροόδων, στις 12 Απριλη.

Ο Πρόεδρος Κώστας Καπραλος, ευχαριστησε τους συμμετέχοντες στην συνέλευση και αναφερθηκε στη δράση του Συλλόγου και άρχισε με την επιχειρημα ότι έγινε στο χωριό στις 17 Μάρτη '91, για την απογραφή με δεδομένο τον Συλλογο, που εφθασε τις 180.000.

Η απόφαση αυτη ήταν δικιά μας και να μην την ιδιοποιηθουν άλλοι.

– Η Φασουλάδα στην Πάρνηθα, μια απο τις μεγαλυτερες εκδηλωσεις μας.

– Η πρωτη στη Βαρυμπόμπη, με τις γνωστες δυσκολιες που αντιμετωπιζουμε με την κατάληψη του χώρου απο την Αδελφότητα Τορδελιου και χρειαζοπτηκε να ξενυχτησουμε το Σάββατο το βράδυ στη Βαρυμπόμπη.

– Το μοίρασμα χαρουμ με τη δασκάλα Μαρία Νάκο, συνεχιζόταν εσαν και με συμμετοχη ίδιων μελων.

– Η εφημερίδα συνέχισε να ακόδεται με καλή εμφανιση και λιγη. Ευχαριστούμε τον Κώστα Μπαμπιλη για την ταχύδρομηση της εφημερίδας και των άλλων εντύπων του Συλλόγου μας.

– Ο χορός στα Νέα Δεκλιά με την Αδελφότητα Ροδιανής έγινε με επιτυχία.

– Στη συνέχεια αναφερθηκε στις συ-

τηρήσεις που έγιναν, για τη δικη μας και καινουδενέργεια Πολιτιστικής Εκδήλωσης στις 24, 25 και 26 Ιουλίου, της Αγίας Παρασκευής, στο χωριό (Κανιστρα, Ιωαννίνων) μας, Σύνδεσμος και Αδελφότητα 'Αρτας).

Επίσης πληροφορήθηκε ότι στο χωριό ορισμένα σπίτια σκάβονται εσωτερικά, χαλώντας το πέτρινο παραδοσιακό στήσιμο. Αυτό δεν πρέπει να συνεχιστεί.

Τέλος είπε για την ημερομηνία του πανηγυριού, στις 31 Μάη, που η Ομοσπονδία Τζουμέρκων θέλει να κανει την πρώτη. Για μας η πλειοτητα Κυριακή του Μάη είναι κατεχρωμμένη, 20 χρόνια τώρα και δεν πρέπει να γίνει καμία υποχώρηση.

Ευχαριστεί που με ακρόαση.

Ο κος **Δρόμης** παρατήρησε ότι ο Σύλλογος δεν απογράφηκε με γραφήματα του χωριού π.χ. δρόμους - συνοικίες κλπ.

Πρόταση να παρθεί απόφαση να μην γράφουν τα παραδοσιακά χρώματα του χωριού.

Η προσφορά των μελών είναι δυσία.

Ανακοίνωσε ότι τον σπάρτησε μπαμπου στο χωριό να δουλέψουν την πέτρα.

Τρηγήκε ένα λεπτό σιγή για τους θανόντες τα περασμενο χρόνο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Αγλαΐα Ανατασόπουλο	ΕΣΟΔΑ
Ηλίας Κίτσος	300.564
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ	446.600
ΕΣΟΔΑ ΛΕΣΧΗΣ	14.550
ΦΑΣΟΥΛΑΔΑ	13.800
ΠΑΝΗΓΥΡΙ	184.610
ΧΟΡΟΣ	195.750
ΤΟΚΟΙ	22.500
	1.178.374
	ΕΞΟΔΑ
ΕΝΟΙΚΙΟ	280.100
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	250.000
ΔΕΗ-ΟΤΕ-ΥΔΡΕΥΣΗ	77.076
ΑΠΟΓΡΑΦΗ	175.900
ΠΑΡΑΒΙΑ ΠΩΡΗ	26.296
ΦΑΣΟΥΛΑΔΑ*	74.280
ΠΤΤΑ	31.500

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ	42.471
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ	17.600
ΣΥΓΑΡΙΑ	14.000
ΦΟΤ + ΧΩΡ (ΕΠΙΠ)	12.000
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΟΡΟΥ	84.000
ΠΟΤΑ ΛΕΣΧΗΣ	9.350
ΓΡΑΦ. ΥΛΗ-ΔΙΦΘ.	3.298
	1.107.871

ΥΠΟΛΟΙΠΟ 70.503

Χρ. Θεοδώρου πρόταση για το πανηγύρι τελετάιαια Κυριακή του Μάη να μην υποχωρήσουμε στην αντιγραφή των άλλων (ομοιοποίηση).

Να πάρουμε απόφαση να μην δώσουμε συνδρομές και συμμετοχή στις ομλογές.

Πρόταση για το πανηγύρι να Αύγουστο που έχει κόσμο.

Κα Αράπη - Καραγιάννη σαν μέλος Δ.Σ. συγχαίρει τον Πρόεδρο για τη δουλεία επιστολές - ευχαριστίες - προσκλήσεις - διασυνδέσεις. Είναι η ψυχή του συλλόγου.

Μπροστά στην πρόκληση για ενίσχυση του προβληματισμού να κάνουμε προσκλήπτικο. Πολιτιστικό. Οι Αλβανοί κυκλοφορούν χάρτη μέχρι την Άρτα.

Η μιχή των συλλόγων μας να γνωρίσουμε γαγγάδες-μιμιδες. Να προωθηθεί η παράδοση ήθη - έθιμα - χορός.

Ειμαι σπιτάρουν τον πολιτισμό μας. Θα γίνει βιωμα ενόψη καρναβαλιου - της πακολουθιας, Τ.Χ. κ.λπ. να κάνουμε γρεμτικό και να κρατήσουμε την παράδοση.

Πιανηγύρι στο χωριό συναντήσεις με κο Ζωη και κάτηρα να γίνουμε ένας σύλλογος.

Κος Δρόμης - Καραγιάννη - ενόπτητα συλλόγων - δρόμοι.

Τέως Πρόεδρος **Χρ. Αντωνίου**: δεν είναι αναγκαιομένος σύλλογος. Θέλω και αντιπολίτευμα (με την αδελφότητα Άρτας κι την Κονιότητα) θα με τον αντιπολίτευμα. Η πορεία του συλλόγου είναι καλή. Η εφημερίδα δεν αποτελεί αντιμαχία και αναλύσεις στα θέματα.

Να καλέσουμε άλλους τους συλλόγους και να πάρουμε απόφαση σαν σύλλογο για να δούμε τη συμβολή τα νερά του Αράχθου. Να καλέσουμε τους πολιτευτές της περιοχής. Και για το θέμα γέφυρα στην Ομοποπία και την επιτροπή. Καταγγελία για την Ομοσπονδία Τζουμέρκων. Πρόταση να φέρουμε παραδοσιακά αντικείμενα στο σύλλογο.

Κος Δράπης: Πιεύμα ενόπτητας του χωριού να παραμείνει ακέραιο.

Να κληθεί το κοινοτικό συμβούλιο του χωριού και να συζητήσουμε τα θέματα του χωριού.

Ο κος Καμπής Πανογιώτης: στόχος ενισχοπιση πολιτ. και νέας Ηοιήτισας. Μαζική κινητοποίηση συνεργασία προσδρων κοινοτήτων και σύλλογων στην Νομαρχία για επίλυση προβλημάτων. θέμα συγκοινωνιακό.

Ν. Θεοδώρου για τη γέφυρα (ή κος Νομάρχης) στην Αγκριλά πάνω στο φράγμα. Να καταχωρισουμε την πραγματική τοποθεσία της γέφυρας για την οποία δουλεύει επιστολές - εγγραφές - προσκλήσεις - διασυνδέσεις. Είναι η ψυχή του συλλόγου.

Μπροστά στην πρόκληση για ενίσχυση του προβληματισμού να κάνουμε προσκλήπτικο. Πολιτιστικό. Οι Αλβανοί κυκλοφορούν χάρτη μέχρι την Άρτα.

Η μιχή των συλλόγων μας να γνωρίσουμε γαγγάδες-μιμιδες. Να προωθηθεί η παράδοση ήθη - έθιμα - χορός.

Ειμαι σπιτάρουν τον πολιτισμό μας. Θα γίνει βιωμα ενόψη καρναβαλιου - της πακολουθιας, Τ.Χ. κ.λπ. να κάνουμε γρεμτικό και να κρατήσουμε την παράδοση.

Πιανηγύρι στο χωριό συναντήσεις με κο Ζωη και κάτηρα να γίνουμε ένας σύλλογος.

Κος Δρόμης - Καραγιάννη - ενόπτητα συλλόγων - δρόμοι.

Τέως Πρόεδρος **Χρ. Αντωνίου**: δεν είναι αναγκαιομένος σύλλογος. Θέλω και αντιπολίτευμα (με την αδελφότητα Άρτας κι την Κονιότητα) θα με τον αντιπολίτευμα. Η πορεία του συλλόγου είναι καλή. Η εφημερίδα δεν αποτελεί αντιμαχία και αναλύσεις στα θέματα.

Να καλέσουμε άλλους τους συλλόγους και να πάρουμε απόφαση σαν σύλλογο για να δούμε τη συμβολή τα νερά του Αράχθου. Να καλέσουμε τους πολιτευτές της περιοχής. Και για το θέμα γέφυρα στην Ομοποπία και την επιτροπή. Καταγγελία για την Ομοσπονδία Τζουμέρκων. Πρόταση να φέρουμε παραδοσιακά αντικείμενα στο σύλλογο.

Κος Δράπης: Πιεύμα ενόπτητας του χωριού να παραμείνει ακέραιο.

Να κληθεί το κοινοτικό συμβούλιο του χωριού και να συζητήσουμε τα θέματα του χωριού.

Ο κος Καμπής Πανογιώτης: στόχος ενισχοπιση πολιτ. και νέας Ηοιήτισας. Μαζική κινητοποίηση συνεργασία προσδρων κοινοτήτων και σύλλογων στην Νομαρχία για επίλυση προβλημάτων. θέμα συγκοινωνιακό.

Ν. Θεοδώρου για τη γέφυρα (ή κος Νομάρχης) στην Αγκριλά πάνω στο φράγμα. Να καταχωρισουμε την πραγματική τοποθεσία της γέφυρας για την οποία δουλεύει επιστολές - εγγραφές - προσκλήσεις - διασυνδέσεις. Είναι η ψυχή του συλλόγου.

Μπροστά στην πρόκληση για ενίσχυση του προβληματισμού να κάνουμε προσκλήπτικο. Πολιτιστικό. Οι Αλβανοί κυκλοφορούν χάρτη μέχρι την Άρτα.

Η μιχή των συλλόγων μας να γνωρίσουμε γαγγάδες-μιμιδες. Να προωθηθεί η παράδοση ήθη - έθιμα - χορός.

Ειμαι σπιτάρουν τον πολιτισμό μας. Θα γίνει βιωμα ενόψη καρναβαλιου - της πακολουθιας, Τ.Χ. κ.λπ. να κάνουμε γρεμτικό και να κρατήσουμε την παράδοση.

Πιανηγύρι στο χωριό συναντήσεις με κο Ζωη και κάτηρα να γίνουμε ένας σύλλογος.

Κος Δρόμης - Καραγιάννη - ενόπτητα συλλόγων - δρόμοι.

Τέως Πρόεδρος **Χρ. Αντωνίου**: δεν είναι αναγκαιομένος σύλλογος. Θέλω και αντιπολίτευμα (με την αδελφότητα Άρτας κι την Κονιότητα) θα με τον αντιπολίτευμα. Η πορεία του συλλόγου είναι καλή. Η εφημερίδα δεν αποτελεί αντιμαχία και αναλύσεις στα θέματα.

Να καλέσουμε άλλους τους συλλόγους και να πάρουμε απόφαση σαν σύλλογο για να δούμε τη συμβολή τα νερά του Αράχθου. Να καλέσουμε τους πολιτευτές της περιοχής. Και για το θέμα γέφυρα στην Ομοποπία και την επιτροπή. Καταγγελία για την Ομοσπονδία Τζουμέρκων. Πρόταση να φέρουμε παραδοσιακά αντικείμενα στο σύλλογο.

Κος Δράπης: Πιεύμα ενόπτητας του χωριού να παραμείνει ακέραιο.

Να κληθεί το κοινοτικό συμβούλιο του χωριού και να συζητήσουμε τα θέματα του χωριού.

Ο κος Καμπής Πανογιώτης: στόχος ενισχοπιση πολιτ. και νέας Ηοιήτισας. Μαζική κινητοποίηση συνεργασία προσδρων κοινοτήτων και σύλλογων στην Νομαρχία για επίλυση προβλημάτων. θέμα συγκοινωνιακό.

Ν. Θεοδώρου για τη γέφυρα (ή κος Νομάρχης) στην Αγκριλά πάνω στο φράγμα. Να καταχωρισουμε την πραγματική τοποθεσία της γέφυρας για την οποία δουλεύει επιστολές - εγγραφές - προσκλήσεις - διασυνδέσεις. Είναι η ψυχή του συλλόγου.

Μπροστά στην πρόκληση για ενίσχυση του προβληματισμού να κάνουμε προσκλήπτικο. Πολιτιστικό. Οι Αλβανοί κυκλοφορούν χάρτη μέχρι την Άρτα.

Η μιχή των συλλόγων μας να γνωρίσουμε γαγγάδες-μιμιδες. Να προωθηθεί η παράδοση ήθη - έθιμα - χορός.

Ειμαι σπιτάρουν τον πολιτισμό μας. Θα γίνει βιωμα ενόψη καρναβαλιου - της πακολουθιας, Τ.Χ. κ.λπ. να κάνουμε γρεμτικό και να κρατήσουμε την παράδοση.

Πιανηγύρι στο χωριό συναντήσεις με κο Ζωη και κάτηρα να γίνουμε ένας σύλλογος.

Πρόεδρος Αράπης: Να παρέει απόφαση για τη συμμετοχή του αντιπολιτευμού.

Χρ. Αντωνίου: είναι το ίδιο πράγμα με το ότι αναγνωρίζουμε τα ΣΚΟΠΙΑ. Είναι αντικείμενος και πρέπει αυτοί να έρθουν κοντά μας.

Β. Αράπη: Εξαιρετικ χαρμονικ όλοι μαζί να γίνουμε ένα.

Χρ. Αντωνίου: Είναι θέμα εκκλησιαστικόμενος, όπως απάρτιε πολλαπλασιασμένα πόρασπ διαγραφής του συλλόγου.

Πρόεδρος Αράπης: Σαν ανάτρεπε απου είμαστε να δώσουμε ένα χέρι βοήθειας και στη συνέχεια να δούμε την πορεία τους.

Χρ. Αντωνίου: Εκδήλωση υπό τον αιγίδα του ΑΡΑΧΘΟΥ και της Αρτινής ο διαβάσσπε με ο' αυτούς που θέλουν να διαλύσουν το σύλλογο. Θέμα πολιτικής αντιπαράθεσης.

Πρόταση Αράπη: Η εκδήλωση να γίνει με πρωτοβουλία του **ΑΡΑΧΘΟΥ** και συμμετοχή του συλλόγου Άρτας και η κονίτητα του Νομού. Με αυτά δεσμεύεται το νέο διοικητικό συμβούλιο.

Β. Αράπη Η κίνηση έγινε σαν Άραχθος θα ατμισφ θα πολιτικές παρεθέσεις.

Πρόεδρος Καμπής Ο συγκεκριμένος λόγω επαναγέλματικ κωλώματος δεν συμμετέχει σήμερα.

Η Β. Αράπη στην Πανηγυριστική στις εκλογές εξέλιξη πρώτη μεταξύ μιας υποψηφιότητας την παρούσης Άρτας.

Τελειώνοντας εγκρίνουμε τον απολογισμό και το νέο Δ.Σ. δεσμεύεται να ακολουθήσει ένα πνευμα ενότητας και συνεργασίας.

Ακολούθεί το κόψιμο της πίττας.

Υπήρξε μα έντονη αντιπαράθεση μεταξύ Χ. Αντωνίου – Β. Καραγιάννη Ρακόπουλου, Αντωνίου-Καλκατσούλη.

«Ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν Ηπειρώτης»

- **Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης στο 18ο βιβλίο του αναφέρει.**
- **Το τάμα του Μ. Αλέξανδρου στο Ιερό της Δωδώνης!**

Ο Μέγας Αλέξανδρος είχε αποφασίσει να κάνει μεγάλα και πρωτότυπα έργα! Όμως τον πρόλαβε ο θάνατος και τα σχέδιά του έμειναν απραγματοποίητα. Ο Περδίκας —όπως λέγει ο Διόδορος Σικελιώτης— που βρήκε το φάκελο του Μ. Αλέξανδρου με τις διατοιμές του, τα σχέδια και τις αποφάσεις για τα έργα, μόλις τα διάβασε τα'χασε! Για την πραγματοποίηση τους χρειάζονται τεράστια χρηματικά ποσά! Μυθικά! Και για να μη φανεί ότι με δικιά του γνώμη μόνο παρατυπεί κάτι από τη δίζα του Μ. Αλέξανδρου, φέρνει το ζήτημα στη συνέλευση των Μακεδόνων. Όλοι, μόλο που αέβονταν τη μνήμη και τη δίζα του βασιλέως τους, πέρνν την απόφαση να μην παρατήσουν, να αδιαφορήσουν γι' αυτά! Βρήκανε το ένα διπανηρόστατο από τ' άλλο.

Ανάμεσα στα μεγάλα έργα, που σχεδίαζε και έγραψε ο μέγας Αλέξανδρος ήταν και η ανέγερση ξη πολυτελών ναών. Ένας απ' αυτούς και του ιερού της Δωδώνης! Είχε προορισμό και το χρηματικό ποσό. Χίλια ταντάλαντα πάλευτα για το ναό! Ναι. Υπάρχουν δυσπίνη! Είνει εύκολο να καταλάβει κανείς: η τιμή έκανε να διαλέξει και το μαντείο της Δωδώνης! Η μητέρα του «Ολυμπιάδα» ή γυναίκα τους Φιλέτερ της Μακεδονίας, ήταν Ηπειρώτισσα. Πολλοστάδες, κόρη του Νεοπτόλεμου και αδελφή του Αλεξάνδρου της Ηπείρου. Με το Φίλετο είχε γνωριστεί στις γορές των Μυστηρίων της Σαμοθράκης. Η Ολυμπιάδα τήρες αετί, ξενητεμένη σε πρώτα φούτα ξαστήκε και θρησκευτικότητας από το Ιερό του τόπου της, τη Δωδώνη!

Η ζωή της είναι γεμάτη περιπέτειες που αργίζουν από τα κατάβαθα κείδες χρόνια.

Ήταν γυλή - όμορφη. Το λαμπρό της βέρμα, τα πράσινα μάτια της, τα φλογέρα μαλλιά της, όπου με τις ακτίνες του ήλιου προκαλούσιαν πορφυρές αντανακλάσεις.

Είχε βασιλική ομορφιά. Γι' αυτό και ο Φίλιππος την ερωτεύτηκε παράφορα. Η περήφανη θυμιά της προκαλούσε αμέτρως τα σαβεστιά.

Στην βασιλική αιλή δεν την αγαπούσαν καθόλου, ο Φίλιππος το 'χερε καλά. Ήταν πολύ εγωίστρια και κυριάποπτη. Εκτός από μερικούς πιστούς όλοι οι άλλοι τη φοβόντανε τη σιβόνταν.

Κανένας άλλος εκτός απ' αυτήν δεν ήξερε τόσο καλά γ' αποστάσεις το σεβασμό.

Το 356 π.Χ. γεννήθηκε ο Αλέξανδρος και σε λίγο ο Φίλιππος παντρεύτηκε κι άλλη γυναίκα την Κλεοπάτρα. Η Ολυμπιάδα αυτό το θεώρησε μεγάλη προσβολή! Παίζουν τα παιδί της και έρχεται στην Ήπειρο στην Παστωσάνα όπου βασίλευε ο αδελφός της Αλέξανδρος.

Έτσι και ο γιος της Αλέξανδρος / μεγαλώνει στον τόπο της μητέρας του. Ασφαλώς, με τη μητέρα του Γεωργία Καλικατσάρου (αύζυγος Γεωργίου Καλικατσάρου) Δημήτριος Φακίτσας, Λαμπρινή Δ. Σπύρου Παρασκευή Αναστασοπούλου Μαρία Αντωνίου - Καλικατσάρου.

Ο πρόεδρος της Εξελεγκτικής Επιτροπής Τάκης Θεοδόσογλου ανέλυσε τα έσοδα και έξοδα του Συλλόγου.

Αγαπητοί συγχωρούσια σας καλωσορίζω στην Γ.Σ.

Μετά από λεπτομερή έλεγχο βρίσκουμε όλα τα σχετικά εντάξει και έχουν ως εξής:

Αναλύονται τα έσοδα και τα δαπανήματα του Συλλόγου, τα οποία ήταν μεγάλη προσπαθειόπτα, οι συνδρομές καλύπτουν ένα μέρος των βασικών εξόδων (ΕΝΟΙΚΙΟ – ΕΦΗΜ. – Δ.Ε.Η. – Ο.Τ.Ε.).

Εδώ πρέπει να υπάρξει βελτίωση.

Επίσης στη Φασούλαδα ενώ έχουμε έξοδα 74.280 εισπράτουμε από αυτά μονάχες 13.800 δηλαδή (1/5 περίπου). Και εδώ πρέπει να υπάρξει βελτίωση.

Το πανηγύρι και ο χορός είνα αυτά που καλύπτουν τις υπόλοιπες εκδηλώσεις.

Παρ' όλα αυτά και τη γενικότερη κρίση και αποφυσιάζει (ακόμα και μείωση το Δ.Σ.) ο Σύλλογος προχωρεί με δραστηριότητες. Περισσότερο εμψυχωτικη χρειάζεται.

Το νόημα προεδρείο του Συλλόγου μας

Κώστας Καμπής Πρόεδρος
Κώστας Θεοδώρας Αντιπρόεδρος
Ελένη Αντωνίου Γεν. Γραμματέας
Μαρία Αράπη Ταμίας
Χρήστος Ι.Ε. Αντωνίου μέλος
Βίκυ Καραγιάννη - Αράπη μέλος
Κώστας Ρακόπουλος μέλος
Ο Χρήστος Αντωνίου δεν θέλησε να πάρει κάποιο αξίωμα, δεν έχει σημασία το αξίωμα, αλλά η προσφορά στο σύλλογο είπε, ο Χρήστος. Επίσης και η Βίκυ Καραγιάννη - Αράπη δεν θέλησε αξίωμα, επειδή παράλληλα είναι μέλος του Δ.Σ. της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας με πολλές αρμοδιότητες (έφορος πολιτιστικών εκδηλώσεων).

Συντακτική Επιτροπή
Βίκη Καραγιάννη - Αράπη
Κώστας Καμπής
Γιάννης Ψυχογιός

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ – ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ

Δ. και Γ. ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ

ΑΡΤΑΚΗΣ 143 – Ν. ΣΜΥΡΝΗ (πλατεία Σκαπτζωράκη).
Τηλ. 9337.504

● Λεζάμεθα πατσές ειδος παραγγελίες για γιορτές, αρραβώνες, γάμους κ.λ.π.

Η Εκδήλωση μαθητών της Χ.Α.Ν.

Στις 10 Ιούνη ημέρα Τετάρτη και ώρα 6.00 μ.μ. στην Αίθουσα δημάς και Ομήρου σε αίθουσα

της Χ.Α.Ν. γίνεται η έκθεση των έργων των μαθητών των πιο κάτω τμημάτων της Χ.Α.Ν.

Αγιογραφίας, Ξυλογλυπτικής, Φωτογραφίας, Γενικής Χειροτεχνίας, Κεντητικής, Υφαντικής, Κοπτικής ενιαυτού χόρου, Σκεπάνιας, Κοπτικής Ρυπτικής, Κεραμευτής. Τα μαθήματα της γενικής Χειροτεχνίας και Υφαντουργίας θα γίνονται Χρονιαή Καμπή Μπόμπολη.

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ
Εφημερίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου Κεντρικιωτών 'Αρτας
Εκδότης:
Καμπής Κώστας
Βαρβάκη 54, Αθήνα
Τ.Κ. 114 74
Τηλ.: 64.20.051
Συντακτική Επιτροπή:
Βίκη Καραγιάννη - Αράπη
Κώστας Καμπής
Γιάννης Ψυχογιός

ΑΡΑΧΘΙΝΗ ΦΑΣΟΛΑΔΑ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 92

Έχει γίνει θεσμός η Φασολάδα του Αραχθου. Η Αγωνία του Δ.Σ. του συλλόγου «ΑΡΑΧΘΟΣ» το βράδυ του Σαββάτου, που όλοι μαζεμένοι στη λίμνης 22 καθαρίζαμε τα φασόλια, πλέναμε το σέλινο - καρότα κρεμιόδαμε με μάτια να τρέχουν από τα κλάματα, αλλά το τσίπουρο-τσίπουρο.

Και σ' όλο αυτό τον αναβρασμό ν' ακούς και το δημοτικό τραγούδι με το παράγγελμα της χοροδιδασκάλισας μας Μαρίας Νάκα να χορέψουν τα παιδιά του μικρού άλλά θαυματουργού χορευτικού μας.

Πάντως στην προετοιμασία της Φασολάδας οι άντιρες είχαν το πρώτο λόγο. Ο Νίκος Θεοδώρου, ο γιος του Τάκης ο εγγονός Νίκος Θεοδώρου ο Αντώνης Μάνος, ο Γιάνης ο ψυχογιός, ο Αντρέας Αντωνίου και άλλοι.

Και ενώ υπήρχε η αγωνία του καιρού που με μαύρη καρδιά κάναμε τις προετοιμασίες, πρόσκυψε σοβαρό θέμα...

Ο μεταφορέας μας και γενικός γραμματέας του Συλλόγου δεν ήλθε το βράδυ, επικοινώνησε ο πρόεδρος με κάποιον από τους συγγενείς του και μετά λύπης μας μάθαμε ότι δεν θα ερχόταν το πρωί να μεταφέρουμε τα πράγματα στην Πάρνηθα.

Αργότερα έναις Μαρούδιανος στις 10 το βράδυ να βρούμε μηχρί φορτηγό. Πήραμε τον έναν δεν το βρήκαμε. Πήραμε τον άλλον τίποτε. Και να η ιδέα κάποιου από τους αγνώστους.

Να πάμαμε το Γιάνη Θεοχάρη. Πράγματι τον πήραμε και του είπαμε το πρόβλημα που προέκυψε και την άλλη μέρα 6 ώρα πήαν στο σύλλογο.

Αυτό είναι η έρη ο σύλλογος μέλη που έχουν ήθος — αγάπη για το σύλλογο και υπευθυνότητα. Μπράβο στο Γιάννη Θεοχάρη που έβγαλε το ουζάκο για μια πολύ δύσκολη θέση.

Δεν έχει σημασία τόσες ώρες έχεται ο άλλος στο σύλλογο και εάν έχρεται στις γενικές συνελεύσεις. Σημασία έχει ότι ο σύλλογος μας όπως διοργανώνει εκδηλώσεις τα μέλη συμμετέχουν στο κάλεσμά μας και μάλιστα πολύ περισσότερο απ' ότι άλλοι σύλλογοι.

Με κρύα καρδιά τόσο από το κρύο, όσο και από τη στενοχωρία αντιφορίζαμε για την Πάρνηθα. Παναθέ μας ο καιρός της Πάρνηθας, ήταν βουτηγμένες στην ομίχλη, και καθως ανεβαίναμε, φάνταζε όλο και πιο απειλητικές με την εμφάνιση των μικρών χιονάδων που μας επισκέπτονται κατά διαστήματα.

Σταματάς στο δρόμο βρέχει τα τόξα όπου θα έρχονταν οι Κεντρικιώτες αλλά που να στερώσεις ταμπέλα τόσο από τον αέρα όσο και από τη βροχή.

Τέλος πάντων στερώσαμε δύο αλλά και αυτές τις νίψατε ο αέρας.

Φτάσαμε στο στέκι μας. Εξακολουθεί να μας κυνηγάει κακοτυχία.

Το κάσκι πεσμένο.

Άντε να προσπαθείς να βρείς τσίγκια να τα βάλεις έτσι, ώστε να ανοίψεις φωτιά. Να βάλεις νύλον από πάνω για να βάλεις τα κοζάνια να βράσουν. Να κεβαρίσεις ένα εκνατελειώνετο φυσείο και να βάλεις το τραπέζι με τους καφέδες όπου τρέχει το κανονείο μας.

Όμως εμείς πεο' όλη την ομίχλη, παο' όλα τα χιονάδες που μας επισκέφτονταν κατά διαστήματα και το κρύο, στήσαμε τη φωτιά μας.

Έφταιγε η γρηγοράδα μας, το κρύο, η απογοήτευση μας; Δεν έρχει, πάντως εμείς δεν βρήσαμε το πετρέλαιο και ο Πρόεδρος να πάρει το γκάζι που είχαμε για να φτιάχνουμε καφέδες και να παίρνει λιανικώλαδα ν' ανάβει σιγά-σιγά —χαρές την υπομονή του— ήταν και ο αέρας από πάνω που δυσκόλευε τα έργα του.

Πάντως στήσαμε τις φωτιές μας δύο καζάνια έβραζαν, ένα άσπρη φασολάδα για τους στομαχαλούς και ένα με νταμάτες. Πάντως αργότερα με νταμάτα έσπκε και ένα τρίτο προσωπικά υψηλής μαγειρικής του Τάκη Θεοδώρου.

Και η καταχνιά άλλο πύκνωνε και είσα που βλέπαμε ο ένας τον άλλον. Έξερες τι ωραία φάνταζαν οι αλλοιώτες των ανθρώπων που χάνονταν μέσα στην ομίχλη!

Και ο αέρας. Έξερες τι είναι ν' ανάβεις φωτιά με τέτοιο αέρα; Πάντως η εμπειρία αυτή ήταν πρωτόγνωρη.

Να συμπέ τη φωτιά, να σε τυλίγει ο καπνός, να τρέχουν τα μάτια σου και οι μύτες σου και εσύ εκεί να εμμένεις.

Να πίνεις τσίπουρο - ελιές - φέγγα πρωί-πρωί για να ζεσταθείς.

Και παρ' όλο που η φύση έδειχνε τρομερά και αφιλόξενη γύρω της έκωβες να τραγουδήσεις η βέλγη των Κεντρικιωτών και να φουσκώνει στα στήθια τους η επιθυμία του να έρθουν στην Πάρνηθα.

Ήταν η περιπέτεια;

Ήταν η κλάση και οι σκλογές που είχε ο σύλλογος;

Ήταν η αγάπη προς το σύλλογο;

Ήταν η πρωτόγνωρη αυτή εμπειρία που ήθελαν να δοκιμάσουν;

Πάντως ότι και να ήταν, ένα είναι σίγουρο, ότι στους Συγχωρικιούς μας, και ας μου συγχωρέσουν αυτό το ψιλόλογο αλλά εγώ έναισα πολύ μεγάλη χαρά όταν έβλεπα έναν έναν να έρχεται γύρω-γύρω στη φωτιά να κουβεντιάζουν άλλοι φωναχτά, άλλοι σε' αυτοκίντα, άλλοι κάπιο από το στέγαστρο που εδώ και εκεί έσταξε νερό.

Και η ρε ώρα της φασολάδας. Μας το φώναγε το Θεός' και εκείνη την ώρα έπιασε πολύ δυνατή βροχή, αλλά αυτοί στην αυρά να περμένουν τη σειρά τους να πάρουν την αχνιστή φασολάδα - τη φέγγα - τις ελιές, το κρεμιμδό, το ψωμί και το κρασί.

Άλλος έτρωγε όρθιος, άλλος πίτρωγε στο αυτοκινητό του, άλλος έτρωγε έξω στη βροχή. Πάντως τα δύο καζάνια έγιναν άφαντα.

Έτσι με τις εκογές:

Το γραφείο λόγω του κρύου και της βροχής μετεφέρθη στο αυτοκίντο του Γιάννη Θεοχάρη. Στήσαν το τραπεζάκι τους, άνεψε και τη μηχανή ο Γιάνης και τους ζεστάνει το καλοφαγάκι και έτσι τα αποτελέσματα βγήκαν.

Ευχαριστούμε την εφορευτική επιτροπή και οι ψηφοφόρες σας ολίγα πάνω από 120.

Στους 7 εκλεγέντους συμβούλους οι 3 είναι γυναίκες.

Συγχαρητήρια όχι στο Νεοεκλεγέν Δ.Σ. άλλα στους χωρισκούς που ηρθαν στην Πάρνηθα με πολύ άσχημες συνθήκες.

Συγχαρητήρια.

Και του Χρόνου.

Απο το Δ.Σ.

«ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΛΥΚΟΣ»

Ακούτε χουρμανοι κι ξέν' Αναγνώστες!!

Αρτά π' θα σας μουλούσουν παρακάτ' είν βραδιάδια απ' τ' ζουή τ'κυρατού απ' τ' ζουή τ' Αθήνας, (ν' άλουτι ξελογιάστρα κι τ' τουρνή τρελοκυμπέρου!).

Κι τα παραγράφου σε τέτια γλάσσα π' να τα καταλαβάνουν αλί κι να γλάσ κι οι στιμμένοις γνιές, για τον τρισάθλιον κι ντιε παρασάνταλον κατάντημα τ' συμπυνοί ανθρωπάκου!

« Σα νάις κι' σκούνις του χαζουκούκι (τ.ν. τον λεγ)! Ολάα χαζά κι λάία μανιάτα γλέες κι' σκουμμάτια (Αϊρουπλάνου έτσι σι εξ ουρανού κι τσακίσκει σι βνό και δεν ξέρει κανένα;.) « Αφτοκίνητον ζώρα απ' τ' σράτα τ' κι' έγινε θρύμαλα!

— Βαπόρ' στ' θάλασσα κατούρεσι κι ψόφσαν το ψάρα!

— Κοκκαλώνω,,, γέλουσεν από τράτα ο Περιδιπνιώτ γουρλί! Ιατοπεμμένον παράδι κι έγινεν αμούνι χουραπάνας σα παγωνά!

— Δίνας στου Τέζας μι θνιονιόβ μ' αφτάπανου θέρσι τσ' στάρ' αλλά σπάκς μηχές πάρσουμ α-ελάδια' κι μπλατσάκαν με του χάρου! Τέζας στου Τιάζας!. (σ' λέει έγνες).

« Πήγ του μαζικό αρτοκλείστου (κι που να το βρεις) για να πας στη δ' λιά σ'; κι' σόλου κτσιούμπια θα βρας σ' στράτα.

— Μαζούς' αποί φουσκάλλας κι μπαχλατάδις τ' σ' φράζουν του δρόμου! Η κάπιος έλενες τρανούς θε ν' άρθει σ' ν' Αθήνα κι κάν' χουζούρ' σου Ζάπειο, τη κάποιος Θλιγγαμάζ θα νάσκαχει τ' ουδόστρομα (έτσ' μ' λέγει Ανδρέας)! Κι στιβεγμάνους ού κύφους σ' αρτοκλείστου, καρτιράς... όσου να βγάλ' ον ήκλους κάρατα, για να πάει στη δ' λιάτ'. Κι' αν κάνας σ' ν' ανακατοσούρα σ' ιάμοιρς κι κ' γλάσσ' μπουρί κι να σι γρουμπάλι' κι να σι γροννομιάτα' ουλάτιας κι να πας σαν του σκλί στ' αμπέλ'!

« Αν πας στ' «Αθήνα» για να πάρς κάνα ζαρζαβατ' κιλ. (χειμωνικό, καστραβέτα', ρωμαϊλός, σουρλίγκια, γκόγκα γουμα κ.ά., άσπα μέρα ανεβάνουν) κι δεν τα φτάν' για τα σώσιας! Φέρς γυροβολιάλις κι τ' αποιμπήσμους πέρς τα μ'

Πέτρου Σκουτέλα

στα αυτού κειό' τ' ΘΞ.' η γιγή σ' κι' η καρδιά σ' κι' έτσι τ' βουλέβς.

« Αν συ φέρ' η δλιάδ' κι' δια-βάζς απ' ν' Ομόνιας! Βάνς τόνα του χέρ στου κοιτίλου κι' αγνιντέβς τα' Αλβανοί τ' κάθουνται κανταρλιάδα στς πεζόδλις κι κνάν τα ποσάδρια σα νάνι στου γάδαρου καβάλα!!!

Θε α' λούσνει, σαϊζιτι πως πάιανταν στου γουρδιο!

« Αν πας στου γιατρό για ν' άβρς την γειά σ' (τ' σεν ξερς τί κανού θα σ' φουμάρ, θα σ' πει, εν προτς)!

— Να μη φουμάρς! πιόμα γιόκ! καμιά καπναγιά ραικί ή στροκτικό κι' αν λάβ' θα σ' πει, πάλι να μη τρους φουμί (κι' ας του βλόσει ου γιατρός).

— Να μη τσιολιάζεσι πουλύ, να σκρυνάς' κι' ανακρυώνεσι, για μη χαζβς κι χουζουφιβς στς δρόμς αλλά να βλέβς (η τιμπλιά είναι η μάνα τσ' αρώτσας!)

Θα σ' πει κι' άλλα π' πολαβθείς ουλόπλας.

« Αν τυς σ' θάλασσα, μι τον κάμα, να βτίζες. Θα σ' που — ΜΗΤΙ! Θα πιάσνεις λιάτρα! (γιατί τα βαπόρια μέχουν ούλα σαγουρλία...)» Κι' έτσι δεν ζμελοϊσσιάνσι κι για ινάϊτ περς τα β'νά!!

« Αν στου δρόμου σ' μπλατσάσεις κείνες γουργυνές θε στυλοί ψίχα, προφέμι θα σι βαρδσ' σ' μπλάτ μι τόνα του χερ' κι τάλλου κι κουντά ζορμούν κι τα κάνουν γρυγόρου γιαλά - καρυά, λίμπια κι' απουκαλύου!!

Κι βέρους να τα σ' κρυν κυάδνας. Τσ' του επτχέ' - Δέι το Σύντερμα! (Αλλά δε ξάβρου που σύντερμα το 340 τα' Άρτας ή το 28 Πρεβέζης ή τις ούδε;!).

Εζ άλλου Δημοκρατία ιάχουμι φαγιά' - πλατιά που ικεί κουντά είνι κι η αυιδουσία (είνι πρωτοζάδλικς κι' εαν αντάμα!.).

Κι' σόλα αφτά π' αράδιασα στυνστούν μια ανθρώπινη θουλούρα π' δεν ξέρ' προυηγούμενα.

Δε ξέρου τάρα του νέρους πρας; πόκατσει στου σβιλλιού μας κι δεν τ' κνάει ρουσί! Κι δε μπουρεί κι κυάδνας να του φσάξ' κι να πάει κατά κεί!

Άλλοι λεν ότ' είνι του ζ'νηρ' τ' θεού (ουράνιο τόξο) αλλά μ' 'λλα χρόματα: Μελάβα, μουντά, λαιά, στυχτιά...

Κουτσούλικς μπουγιού να χουλίξου κι να πον:

Αχ! μουρή ζουή τ' κιαρατά! πως μας κατάντεσεις; ή πως σι κατασιτίσαμι εμείς τ' ανθρωπάκια π' γκυρόνονμστε σ' άλλα; κι σι τόρα σιργνιάς στα κλαΐσρμια και τα στενοσόκακα για ν'αβρς τ' λιωρόχους!

Κι' άλλοσι, δε λάου — γνώσαν κι παλιά κι μάλιστα κι μι στ' ρουντζίρς; κι θεισμογίες κι σάιρς κι μάρς αλλ' όχ' σα του σημιωνά; Τούτου είν' γιά, χιλρ' γαιού κι' σ' σόλου του κόσμου!

Κι γι' αφτά διάλεξ ως τίτλου αφτόν τ' σας είπα:

(ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΛΥΚΟΣ = Homo homira lupus).

Είναι Ρωμαϊκή απόθφωση κλέγια αλλά η καλά ή αραιά εκεί πιστουχρούμι!.

Γι' αφτό, θάλγα, σε' ζήτ στου χουγγρού! Ρώστι κι λαίάστι κουντά σ' φυσ' — θείο δώρο— απουγ' ατ' άλλιτι, στις αφτά π' γράφου αλλά δεν τα ζήτι σι ζουντανή ικτέλεση...

ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στις 15 του Μάρτη 1992 έγιναν οι εκλογές για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. Για το Νομό ΑΡΤΑΣ εξελέγησαν οι παρακάτω: 1) Βίκυ Καραγιάνν - Αράπη, 2) Χατζηγιάνης Δημήτριος

3) Αλεξίου Κων/νος και

4) Παλαιοδήμος Κ.

Στο Δ.Σ. που συγκροτήθηκε πρόεδρος εξελέγη ο Κοσοβίτσας Παύλος.

Γ. Γραμματέας : Γκουντουβά Νίκη

Α' Αντιπρόεδρος : Δρόσος Λάμπρος

Β' Αντιπρόεδρος : Χατζήγιάνης Δήμ.

Ταμίας: Κέντρος Γ.

Έφορος Πολιτιστικών : Βίκυ Καραγιάνν - Αράπη

Έφορος Δ. Σχέσεων : Γκόρτζος Γ.

Εφ. Πνευματικού Κέντρου : Ζέρβας Στράτος

Έφορος Τύπου : Μπουραντζή Άννα

Ο Πολιτιστικός σύλλογος Άραχθος συγχαίρει τους δυο Τζουμερκιώτες που έχουν πάρει αξιόμετρα στο Δ.Σ. κ. Χατζηγιάνν Δημ. και ειδικότερα το μέλος του συλλόγου μας κα Βίκυ Καραγιάνν - Αράπη και της εύχεται πάντα νίκες και καλή δουλειά.

Το Δ.Σ

ΕΝΑ ΣΥΓΝΩΜΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Το Δ.Σ. του πολιτιστικού συλλόγου «ΑΡΑΧΘΟΣ», ζητά συγνώμη από τον Πρόεδρο και το Δ.Σ. της ΟΜ Τζουμέρκων με το γράμμα καταγγελία που είχαμε δημοσιεύσει σε προηγούμενο φύλλο μας. Όμως είδε πολύ ξανά και ρεαλιστικά το θέμα που προέκυψε και μετέβεε η ΟΜ την εκδήλωση της για 24 του ΜΑΗ στον ίδιο χώρο. Καλό είναι κάθε χρόνο να γίνεται συνενόηση πριν της ΟΜ με τους συλλόγους για να μην υπάρξουν στο μέλλον τέτοιες παραξηγήσεις.

Απο το Δ.Σ.

VILLA MADLEN Restaurant

Πηνελόπη Καμπρή

Ανδρούτσου 4 Καλαμάκι τηλ. 9817011

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Η Ευφήνη Θεοχάρη Καραχάλιου έφερε στις 16 Φλεβάρη 1992 το 2ο υγιέστατο κοριτσάκι της. Ο Σύλλογος της εύχεται να τους ζήσει και σ' άλλο με τιγρέ.

Θάνατοι

Η Πηνελόπη Καλλικάτσου (σύζυγος του επτάμωρου) πέθανε στις 16 Απρίλη. Η κηδεία της έγινε στο Νεκροταφείο Βύρωνα.

Προσφορές εις μνήμη

Στη μνήμη της Θείας μας Σπυριδούλας Καλακάτσου - Παπασταγίου προσφέρουμε δρχ. 10.000 στην εκκλησία Αγ. Νικολάου Ναζαίων και δρχ. 5.000 στο σύλλογο «ΑΡΑΧΘΟΣ». Γεωργία και Κώστος Νασούλας.

Στη μνήμη της αγαπημένης μου συζύγου Σπυριδούλας προσφέρω στο σύλλογο «ΑΡΑΧΘΟ» δρχ. 10.000. Τάκης Παπασταγίου.

Μνημόσυνο

Την Κυριακή 10 Μάη στην εκκλησία της Αγίας Σκέπης Παπάγου έγινε το 40ήμερο μνημόσυνο της Σπυριδούλας Καλακάτσου - Παπασταγίου.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Ο κύκλος ζωής μιας τυπικής πικρόπικρα ερκατοσαρκούσας ελληνικής οικογένειας σε τα ξημερώματα στις 2 Απρίλη 1992. Η ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΚΑ-

ΛΑΚΑΤΣΟΥ - ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ.

Εφυγε για πάντα απο κοντά μας.

Γεννημένη στους Ναζαίους νεα ακόμη μετά το γάμο της με τον φαφλατά, χρήστο Παπαστεργίου ξενιτεύθηκε νωρίς αυτή να ξεκόψει τις ρίζες της, τα πικρόπικα άθη και έθιμα, την πικρόπικη κατσίγαρη της.

Οσοι είχαν την τύχη να την γνωρίσουν εντυπωσιάζονταν με την εργατικότητα, τη νοικοκοσύνη, την τιμιότητα, τη λογική, την αξιοπρέπεια, την περηφάνεια και την αγάπη της για την πρόοδο και την προκοπή.

Σε δυσκολα χρονια ανετειναμεσι με τον αγαπημενο συνοφερ-της δυο κορες συφφωνα με τις αρχες της με αγωνες και θυσιες. Εντιακα να τις δει επιπλεμενες (τη μια γιαγρο, την αλλη χημικο) καταξιωμενες στο χωρο τους στην Ελλαδα και το εξωτερικο. Ηταν το κρουφο καμαρι της.

Εφυγε με το παράπονο ότι δεν πρόλαβε να δει πτυχιούχους τους δύο φοιτητές και αγαπημένους της εγγονούς. Τα τελευταία χρόνια πταν οι δυο μεγάλες της αδενιμιες μια και εκεινη εικε αναλαβει τη φροντιδα τους απο τις πρωτες μερες της ζωης τους.

Το μόνο παρηγορο πταν στι η Σπυριδούλα τα ξημερωσε στις 2 Απριλη αφησε την τελευταια της πνοη κουρ ν τη κτυπηθει η αξιοπρεπεια και η περηφανεια της. Ολοι οσοι τη γνωρισαν και την αγαπησαν – και πταν πολλοι– τα θυμουνται με λαχρεία και πονο, αλλά φρδια, απεριφραντη, αξιοπρεπη.

Εύχες κύκλος ζωης, γερατιος θανατος, αγαπες και ανεφαστη προσφορά εκλεισε. Σημερα η Σπυριδούλα Καλακατσου - Παπαστεργιου αναπαυεται στο Κοιμητηριο του Παιανίνος. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που την σκεπάζει.

● Ο Σωτηριάδης μας και μέλος του Συλλόγου μας Κώστας Θεωμάρης τις μέρες του Πάσχα αφιέστησε και τον πήγαν έφκοστο με τιμητά στο Νοσοκομείο Άρτας, στη συνέχεια τον μετέφεραν στο Ιωάννινα, αυτές τις μέρες είναι στον Ευαγγελισμό Σταύρο. Αθηνών, όπου έκανε εγχείρηση χοληδόχου.

● Ο Κων/νος Γώτης (Ζαχαρής) ο πατέρας του τρόφιμ τραφαστίας του Συλλόγου μας, μετοφέρθη στο Νοσοκομείο Ιωαννίνων με άφορημα. Απ' ότι πληροφορήθη η υγεία του πάει πολύ καλά και άυριος τον κίνδυνο.

● Ο Ιακωνίς (Στέλιος) Ραχιώτης από το Κάτω Λιθαράκι, φίλος και μέλος του σύλλογο μας, νοσηλεύεται στο Λαϊκό νοσοκομείο Αθηνών.

● Πέθανε στην Νέα Τζιμυθα Αρκαλίδες, η γυναίκα του Δάμπρου Λαμπράκη του Δημητρίου από τους Νοζιώτες ο Σύλλογος εύχεται θερμά συλλυπητήρια.

Αρκετά τα τυπογραφικά λάθη στην προηγούμενη εφημερίδα και ζητάμε συγνώμη γι' αυτό. Σε αρκετά σημεία προστίθεται η αφαιρούνται γράμματα. Διορθώνουμε δύο από τα κυριότερα.....

«ΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΑΡΑΧΘΟΥ» λέει ένας τίτλος το σωστό είναι: **«ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΑΡΑΧΘΟΥ»**

Στο ίδιο κείμενο διαβάζουμε: «Νομίζεις ότι η εποχή άλλαξε έφαχνα και έφτασε η **Αθήνα...»**.Εδώ άλλαξε ολόκληρη λέξη. Το σωστό είναι «... και έφτασε η **'Ανοιξη.....»**.

Βασιλική Γ. Ψυχογιού

Φροντιστήριο Αγγλικών

Ν. Λιόσια - Παλατιανή

Συνδρομές

	δρχ.
Βασιλική Α. Αντωνίου	1500
Κατερίνα Σταύρου	1500
Ευριπίδης Κουτσοσπύρος	1000
Σπύρος Καλακάτσος	1000
Ελευθερία Θεοδώρα	500
Κώστας Τσιτούλος	500
Χριστίνα Τσιτούλου	500
Βούλα Καλακάτσου - Αρβανίτη	5000
Αργυρώ Μαχαίρη	5000
Δημήτρης Αράπης	6000
Ηλίας Χουλιάρας	2000
Δήμος Χουλιάρας	3000
Ελένη-Δημήτρης Κερανιτάκης	5000
Χρήστος Παπαής	2000
Γεώργιος Γκίτης	1000
Αλεξ Ραχιώτη	500
Θάνος Θεοδώρου	1000
Άννα Θανάτου	1000
Κώστας-Χρήστος Αναγνωστάκης	4000
Κώστας Θεοχάρης	2000
Κ. Παπαπαναγιώτου	1000
Κατερίνα Θεοδώρου	2000
Ιωαν. Ανδριανόπουλος	1000
Θεοδώρα Αντωνίου	2000
Δημ. Ν. Ντούνης	3000
Φώτης Κοσκώρης	500
Μαριέτα Νάση	500
Ελένη Αντωνίου	500
Γιώργος Αντωνίου	500
Δημήτρης Αναστασόπουλος	500
Σοφία Αναστασοπούλου	500
Μαρία Αναστασοπούλου	500
Τέτα Πάνου-Κοσκινά	5000
Λίτσα Π. Νάσση	3000
Θεοδώρα Π. Νάσση	2000
Αθηνά Διαμάντη	1000
Οικ. Νίκου Ρακόπουλου	1500
Γιάννης Π. Αντωνίου	1000
Παναγιώτα Γ. Αράπη	1000
Στέλλα Ι. Αράπη	500
Μαρίκα Καμπρή	1500
Ρένα Καμπρή	1500
Τάκης Καλύβης	1000
Αντιγόνη Κεραμίδα	2000
Αναστασία Ρακοπουλου	1000
Γεωργία Γεωργογιάννη	1000
Κώστας Ρακόπουλος	1000
Λουκία Θεοδώρα	1000
Νίκος Θεοδώρας	1000
Ελ. Λουλάκη-Μπαλαούρα	1500
Παναφρέδ Μπαλαούρας	2000
Παύλος Αντωνίου	1500
Ιωάννα Καμπρής	1500
Κώστας Θεοδωράς	2000
Βίκυ Καραγιάννη-Αράπη	1000
Γιώργος Καμπρής	1000
Ελένη Αντωνίου	1000
Γιάννης Ανδριανόπουλος	1000
Κώστος Τσούνης	1000
Αλεξ. Τσούνη	2000
Χρήστος-Ευγενία-Γιάννης Αντωνίου	5000
Αριστοτέλης Αράπης	1000
Καλλιόπη Αράπη	1000
Νούλα Γεωργίου-Μπουμούλη	2000
Χρήστος Θεοδώρου	2000
Γεωργία Ανδριανοπούλου	2000
Γιάννης Αράπης	1500
Σακιράτης Αράπης	2000
Ηλίας Δ. Καλακάτσος	2000
Δημ. Αναγνωστάκης	2000
Χρήστος Ι.Ε. Αντωνίου	1000
Θεοδοσία Ρακόπουλου	
Στη μνήμη των παιδιών της Νόντα-Τίμιου-Αγη	5.000
Χρήστος Αντωνίου	5000
Κούλα Α. Μάνου	1000
Απόστολος Τσιαντής	1000
Γιώργος Καλλιμογιάννης	5000
Νίκος Μάνος ιερέας	2000
Κώστας Α. Μάνος	2000
Θεοδ. Γεωργίου	1000
Βασ. Πανσκούλόου	1000
Γιάννης Θεοχάρης	5000
Χρ. Μπόμπολη	1000
Βασίλης Αναστασόπουλος	1000
Ειρήνη Αναστασοπούλου	1000
Κώστας Μηλιάκης	1000
Ελευθερία Νάση-Μιγιάκη	1000
Βασιλική Καραρά	2000
Τούλα Ζαφειροπούλα	2000
Κίμων-Σοφία Μπαρτσάκα	3000
Γιάννης Μπαλαούρας	1000
Σπύρος Παππάς	1500
Ανδρέας Μπαρτσάκας	2000
Ευάγγ.-Ελένη Μπαλαούρας	2000
Βασιλεία-Γιάννης Θεοδώρας	2000
Χρήστος Μπαλόπουλος	1000
Νάια Τατσή	1000
Γιώργος Θεοδώρας	2000
Ευγενία-Κώσας Μπαλαούρας	2000
Βασίλης Καλακάτσος	2000
Νίκος Μαργώνης	2000
Αγάθη Θεοδώρα	2000
Λεμπρινή Τατσή	1000
Γιώργος Ζαχαρής	2000
Κώστος Θεοδώρας	1000
Γεωργία Θεοδώρα	1000
Αντώνης Β. Μάνου	1000
Γιώτα-Μαρίκα, Θεοδώρα	2000
Γιώργος Αντωνίου	3000
Αθηνά Αντωνίου	2000
Βάγια Καλακάτσου	2000
Απόστολος Καλακάτσος	2000
Ιωαν. Σπ. Χουλιάρας	3000
Χρυσοστόμης Σταύρου	500
Σταυρούλα Σφήκα	500
Ανδρέας Αντωνίου	2000
Κώστας Κρ. Καμπρής	5000
Κώστος Νασούλας	2000

● **Απ' τη ζωή και τη παράδοση στο χωριό**

«ΟΙ ΜΑΝΑΡΕΣ ΓΙΔΕΣ...»

— «Όχι Νάτσιο! μωρέ κι πήρει του μάτα' μια ζ'γαράτα γύδα μι κ'τρί. Νάτσια τη λικοκεγκεμένη!»

— «Θυρώνει γλάτσου θα χιουνίν', πάμε για αλλα του για τα' γύδες!»

— «Αβρωλία ν' αυγή τα μανάρια στα πλάια τα στόρωσα του ν' αγήφορο στα 'Γ παράκια» κι κουνά πήγα τ' άλωσα στου μίλου».

Τέτοιου είδους κουβεντούλες άκουες συχνά στα σοκάκια και στις αυλές των σπιτιών, κυρίως το χειμώνα που οι ανθρώπινες φροντίδες περιορίζονταν στις λίγες μανάρες - γίδες που 'χε το κάθε σπίτι.

Κι ήταν, θυμάμαι, στα χρόνια κατοχής, το μεγάλο «βιος» του κάθε οικοκυριού, όταν στις πόλεις η πείνα θέριζε κόσμο και κοσμάκι. Και δεν είχαν στέγι στο χωριό που να μην έχει έστω και μια μανάρα, γίδα ή χαρνίτα γαλατοφόρα.

Εμείς τα παιδόπουλα τα χαιρόμασταν ιδιαίτερα και τα φροντίζαμε περισσότερο. Τα καλοκαίρια τα βοσκούσαμε με το σχοινί κρατημένο, στα χεριά μας, στους όχθους του γραφιού «γ' αναρίχνατος οι τρεχείς, στις παρμάδες των σπαρμένων χωραφιών με τις πλούσιες αμαλιάδες ή αν είχαμε άλλες δουλιές να ρίχναμε το πρσί στα πλάια (= ορθόκορφα διασίλια -βοσκότος- σε μεγάλη έκταση. Το βράδυ να 'φαμλόσαμε» απ' την ώκρη του χωριού ή ανηφορίζαμε για τα μαζώνομε και γλάζει οι στράτες κι οι ροϊτες από γιδοπρόβατα που γύριζαν κοπάδι κι από παιδόκοσμο. Και στην αυλή του σπιτιού χαιρόμασταν τ' άρμεγμα που γέμιζε το κακάβι κι έκανε κι αφρό.

Το βραδινό γάλα με ψωμί ρολόπιτο τρύφα! ήταν το σπεσιαλιτέ

Η ΣΚΟΥΤΕΛΑ

μας! Κι ήταν το καλύτερο φιτιλέτσωμα» που κάναμε — όπως λέγαμε...

Την άνοιξη λιγοκρατούμαστα τ' αλόβρωτο ζυνάγαλο, το καλοκαίρι το γιαούρτι και τον χειμώνα τα πελάσταρα.

Οι μεγάλες μας χαρές ήταν όλες με τις αμαλιάδες όταν μαζώναν τα κολαμπάκια στα χαράκια τ' αμπελόσαμε σ' αυτά κι εμείς απερίσπαστοι παίζαμε σε κάποια όμορφη λακούλα,τα ζιογθυράκια, τα σκαμπάκια κι άλλα παραδοσιακά παιχνίδια της εποχής (ανέπαφες) γίδες τις πλουσιόκαμψε - τις κολαγιάζαμε όπως λέγαν.

Είχαμε, όμως, και τις περιπέτειές μας: τους φόβους, τις λαχτάρες μας τους κινδύνους, που κορυφώνονταν κάθε περιστατικό μας, όταν λιγόστεινε το γάλα και τις απολούσαμε(αφόλαχτες)ολόκληρα μερόνγρα σε' απόμακρα βοσκοτόπια. Πότε με πολυπάτητα, ποροτόδια ή ξυπόλυτα σ' άγρια λιβοτόπια και χωρίς μονοπατάκι, ανάμεσα από βράχους, ζιάρες και σάρες, που κάτω έχασκε γκρεμός, μπουσουλούσαμε, για να στοιμώσουμε τις γίδες πόρωσαν σε νεραϊζές σ' απάτητα μέρη! (Απιαστες γίδες στους γκρεμούς!...).

Κι όταν γύναμαν καμιά! Περιπλανόμασταν κι όλο το οικογενειακό απείρο σε μέρη δεσβατα. Κι όταν βλέπαμε να πετούν πάνω απ' τα κεφάλια μας γεράκια, όρνια, Αετοί, πάνω η ψυχή μας στη κούλουρη, μήπως γκρεμότσκε κανμιά αλλά και τα φοβίσματα κύλιαζ! Αν τις βρίσκαμε, τις αρμέγναμε (για να μη καούν) κι ικανοποιημένοι με το γάλα επιστρέφαμε και σε κάποιο γνωστό μας παιδικό σπέϊ θα το ρίχναμε και στο παιχνίδι.

Οι μεγάλες μας χαρές ήταν πάλι με τα χειμώνα που τις κλείναμε στο κατάι. Τα κότια μας λιγόστειναν. Τις παίζαμε, τις φτιάζαμε και τις ποτίζαμε μέσα· μόνο που καμιά φορά πηγαίναμε μπε' να χώνα, για έλατο, κλαρί κι απαλόπεδρο, για λίγο χλουρασιά! Λαχταριστά καρτερόσαμε τα όμορφα γενεσούρια:

— «Κλώφε θα γεννήσ' η παράλογ! και σ' λίγες μέρες κι η φυγόρα κι η κοντέλα, ιάχου σωμόδιγ! θ' ακούσεις να λαν Κι η χαρά μας αποκορυφώνονταν με τα γεννουσούρια που τα βάζμε σε καλάθες ή κασόνια και παίζμε μαζί τους.

Μόνο τις αλκυονίδες μέρες τα βγάζμανε έστω και με χιόνια στην αυλή ή στη πιο κοντινή βρύση για λίγο αέρα και νερό. Κι έπεφτε τότε χιόνι κι όλα χιονισμένα από δεκέμβρη μέχρι Μάρτη!..

Έτσι κάπος, περνούσαμε με τα μανάρια που ανέβρεναν γενιές - γενιών φαμίλιες και σε δόσκολα χρόνια της ανθρώπινες ζωής.

Τους λέμε και διάφορα ονόματα για ν' ακούν στα προστάγματα, τα σιαλάσματα και τα μανιάσματα όπως: α) Ατ' το χρωματισμό του τριχώματος: χούνα, παράδλα, κανάτα, μούσια, κανάλια, φράπα, ρούσσα, μπούσκα, μπάλια, γρίβα, φλώρα, λάτα.

β) Απ' τα κέρατα: σιούτα, κουτσούκρα,σοβκόεμπτα,μπροστακέρατη, πισκάρατη.

γ) Από ομοιότητα προς άλλα ζώα ή πουλιά ή όμορφα πράγματα: τσιακάλα, κουνέλα, πέρδικα, σκουντέρα, περιστέρα, κοντέλα.

δ) Απ' τη μέρα που γεννήθηκαν: Φάτα, Πέρκο, Κυριάκα.

ε) Από χρωματισμούς ή αλλοτρόπου του προσώπου, του κορμιού και των ποδιών: Αστέρω, Ζαν4ίρα, τσιρέπα, τσιομπέρω, μανιθάρα κ.ά.

στ) Από προσφυή συγγενικά προσωπεία: Έλλη, Ξάλλα, Μαρίκα, Γκόμο κ.ά.

ζ) Απ' τη φέτσα κι τα ιδιαίτερα σημάδια τους: Κουρέλαο, Μαλτέζα, Κουτσιουνούρα, σαλίβρ κ.λπ.

Οι λίγες μανάρες γίδες ήταν τα πολυφορτωτισμένα ζώα που τα πολλαγενούσαμε και τα λατρεύαμε για τα πολύμορφα γενεσούρια και για το γάλα και τα υποτρόπότα του. Ήταν η συντροφιά, η συνοδιά κι η πλουτοπαραγωγή στα ορεινά μας χωριά.

ΟΤΑΝ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συμβαίνουν και αυτά

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟ

Παραστρώνοντας με ψυχραιμία και ψηφαλάνησα τον αγωνιστικό χώρο, καταγράφουμε μια σειρά γεγονότα που έχουν γενικότερο ενδιαφέρον...

Βρισκόμαστε στα τέλη του 1989. Μέσα και έξω από το... γήπεδο έχει σηκωθεί κουρνιαχτός! Κάποιοι εκεί γύρω ανησυχούν για τον... παγκοσμιάνιό που γίνεται απ'λαιμού. Ο κουρνιαχτός θα 'ην πρώτη ψιχάλα στον αγωνιστικό χώρο γίνεται Λάστη.

Η ομάδα μετά από κάποια καλή πολύχρονη προπόνηση είναι στα πάνω της... πετάει!

— που Άλε.

Κάνει και κάποιες... κουτσουρεμένες αγοράζοντας κάτι περιπλανώμενους (τότε από κει - τότε από δω) παίκτες προκρίνεται παραμονές Πάσχα του 1990, και τελικά μπαίνει μετά βαίων και κλάδων στην Α' Εθνική!! από δω και πέρα πουθ' την πάνα!!! Οι οπαδοί πανηγυρίζουν το γεγονός με το γνωστό ελληνικό τρόπο. Οι ρεμαγιές και τα σοκάκια αντηλαλούν από κορνάρισματα φουκοκωμένα απαλόνια και μονόχειρα κασκόλ ανεμίζουν πανικού.

Οι πιο... εκδηλωτικοί δε γένουν εισαγγελέας να δηλώσουν ότι 'γαρ πάζουν... δεκάμηνη Ανάσταση... με κατσίκα!! (ήταν νηστισμένοι αλάργα). Οι φυτοκαμπάνιες και είναι οι πολλοί διασκεδάζουν με τα διαιτητή και άλλοι με την αντίπαλη ομάδα. Λόγια της κερκίδας και σε κουβέντα να βασκόμαστε...

Η ουσία είναι μία — και ο μπασκετμπάλης γνωλα!!

1) Από το 1990 είχαν όλο το χρόνο να πάρουν πρωτοβουλίες, να βάλουν τους καλούς παίχτες στις σωστές θέσεις, να παραμορφώσουν το σύστημα, να ξεπεράσουν τα κοστολογίσουν τα εισιτήρια ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του κάθε οπαδού, να πάρουν γενικά ένα δίκαιο πανγίδι, και να έχουν ένα σωστό αστοπλεσσιο. Και ήν ισοπεδοπαδοός — ας κατέβει — αυτό να πάρουμε και απ' όπου νάναι.

2) Η αντίπαλη ομάδα ήταν στη Β' Εθνική, έπαιζε — και παίζει— με λιγότερους παίχτες, κατά συνέπεια έκανε μόνο αμυντική σχήση, άρα ήταν εύκολος αντίπαλος.

3) Ο διαιτητής μπορεί να έβγαζε που και που κίτρινες κάρτες, (και δικαιολογημένα) αλλά σε καμία φάση του αγώνα δεν τους αδίκησε (αυτό έλλειπε ακόμη).

4) Από το 1989 παίζουν συνεχώς σε δικό τους γήπεδο και με δική τους χρησιμοποίηση μπάλας. Επομένως, άς την έπαιζαν σωστά (τη μπάλα) να είναι καλ... Λεβέντες, να μην τους φτιάξει και κανένας!... όλα τ' άλλα...

Το δίκο διάστημα είναι 350 αμυντές ταστών και γράφει 60 εκατομμύρια δραχμές.

Λοι και κάτι ποι... προσδεύει σ' αυτόν τον τόπο!

"Όσο για τους δρόμους... μην τους είδατε!"

ΣΥΣΣΙΤΙΟ, *μια λέση, απελπισίας για τα σημερινά δεδομένα. Σύσσιτο το 1991 στο λαϊκό, μα οργανωτικά, μπάι στην Πρωτεύουσα της Ελλάδος. Συνέχισον και εκπληκτικούν στο νησί Σύρος το 1992. Μάλ μια αφορμή που οι κάποιοι φίλοισον στο αφτί δούλης, Λέβου, Λάβρα και πολλές ακόμα περιοχές πάνε από το κακό στο χειρότερο. Δεν μπορεί να 'ναι όλα μια μέρα! Δεν μπορεί νοέμμα. 240 γρ.*

Αν πάμε στο νομό υγείας, εκεί τ' ούργετ το.. Θενκό εμπόρων σε έξυ φακελάκι διάβαινε, και ακτογέλιων ογκμάτα. Πάνε κάποιοι και λένε το δικ-κράμμα και το παγγίδι γονγαπαπάνω διαδρόμους καταλήξατε δρόμον και κύριοι, κοινωνικά σταπαφαγή ζη ηγκλουμπάδες. Μην ανησυχείτε μήτηρ πάσης κακίας. Από που να αρχίσω και που να τα καταλήξω. Γενικά σύνους μεμπτόν. Ούτε που παίδι, ούτε ενός ετών το πάνω γέρα επαπλέν. Οι εσόλωτοι... στον Κάδο. Και άσους αναίξει!

ΚΑΤΑ *τ' άλλα οι κακές μέρες περνάνε γρήγορα. Αν εμείς βοδδεύουν ολοσέρας για το έτος δέκα γιλιάδες. Για την Ευρώπη της προόδου και του πολιτισμού, για ποιόνεσα ζωής! Οι άλλοι με τα δισεκατομμύρια τ' αμ-μές... με τα καζίνα και τα συναίσια. αλλά πάνω με το κεφάλι φριλί! (δύο μπορούσε). Και απομπλ!! Τα αμάνι εκατό χρόνια —λένε— είναι δύσκολα... (θέλουμε και εκατό!) μετά όλα και για όλους σιρόκοκα!! Κλένουσα τα θύμητα θυλμε ίδιν τον Εθνικό μας πουρπ Δ Σιλμιρ, που έλεγε: «Δυστυχισμένε μου λαέ, κακά τα αγαπημένε ποτέ εσκολόποτε και πότινα προδομένε».*

ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Ύστερα από αρκετά χρόνια — και λόγω περιορισμένης του Πάσκα— ακούστηκε ξανά ο ήχος του κλαρίνου, εκεί στο μονακλιό εκκλησάκι του Αι-Γιώργη στους Νταλίς. Σ' αυτό βοηθήσε και ο καιρός που ήταν κάτι περισσότερο από Λ-νοιξιάτικος.

Η μικρή παρέα της φωτογραφίας, με τη Φανή, τη Δήμητρα, τη Λουκία και την Ελπίδα τόνισε την παρουσία της στο πανηγύρι με το δικό της τρόπο.

Βλέπουμε έναν από τους χορούς που χόρεψαν, είναι το συρτός στα τρία'».

• *Όπως μου τα μολόγησε ο ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΘ. ΝΑΚΗΣ.*

«ΠΩΣ ΣΥΝΕΛΑΒΑ ΕΝΑ ΓΕΡΜΑΝΟ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟ»

ΠΕΤΡΟΥ ΣΚΟΥΤΕΛΑ

ΘΕΟΔΩΡΑΝΑ 1991. Το καλοκαιρι κάθε ποιό περυσίνο πηρόστά απ' το στείτ του, τον έβλεπα να κάθεται με τις μπιζάρες του στο παρά επιλεγκτάκι και να κακημερίζει τους διαβάτες με τη βροντερή γραικορτιανιστική του φωνή και με κάποιο μικρό χιούμορ και να ξεκωλοζεται στα γέλια.

— «Βλέπω! όπου γυρίσεις απ' την εξοχή -μοιάζεις πέρτα από μέσα, για σε φιλέψω καφέ, οζο, λουκούμι και να τα ποιμε και λίγο απο κοντά. Μια που γνωριστήκαμε, κάτι θα σου μουλούσω κι' εγώ!».

Ένα γυρνιό στο γυρισμό μου, σε αυτοκίνητο, είχα σταμάτησε στα γέλια κουνένας, του λέω, - Για τις μου Μπάμπα-Κόστα κάτι σημαντικό απ' τη ζωή σου - όσο στα ζένα - ίσως χρησιμεύσει και για την ιστορία του χωριού, που τρώκειται να γραφεί.

Σκέβει το κεφάλι του, στυμφώνει τα χέρια του, κυφρώνει τα μεγάλα του μάτια κατάμαυρα και μου λέει αργά και σταθερά και με έκφραη τη συγκίνησι:

— Μου ξετυλίγεις το νήμα της ζωής μου και μ' φορτώνεις τα 13 μου χρόνια, όταν ξεμάκρυνα απ' το γεφύρι και ξεπετήθηκα σ' τ' Αθήνα. Εκεί δούλεψα στο ΠΥΡΡΙΤΑΣΙΕΠΟ, στο χτυπητόν ΦΙΣ και κοντά στα ΤΡΑΜ (συντήρηση) απ' τ' αποπάνω λόγω κοντυλιού κόντρα στους φασίστες πάντων... λέει - και βακρίζει.

Σκίφτεται λίγο σκυφτός, πάίρνει μια βαθιά ανάσα και μου λέει με στόμφο, κοπτζόντας σε στο μάτια και κουνώντας πάνω του χέρι πάνω κάτω μου λέει:

— Θα σου δίηγηθώ ένα ανθρωγάθημα ποδκαμο στην Εθνική Αντίσταση, για το οποίο με κάνεν και κατατόνα! - Δημοφίτη και με το γευδόνημο «ΚΑΠΕΤΑΝ ΠΙΕΙΡΡΣΠΣ» και το θεώρημα τιμή μεγάλη!

«Το 1942 κατατάχτηκα στις τάξεις του ΕΛΑΣ και μάλιστα στο αποσπάσμα «ΤΑΓΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ» (ΡΟΥΜΕΛΗΣ) και με διοικητή κάποιον ονόματι ΤΣΟΥΒΑΡΑΣ.

Έλαβα μέρος σε πολλές μάχες κατά των κατακτητών και τραυματίστηκα τρεις φορές. Και δεν πάίρνω σύνταξη από σε ήμουνα λετόπονλας! και ξεκωρίζεται στα γέλια κουνένας, το κεφάλι του... Το 1945 και στα ΠΑΛΟΚΟΥΡΤΑ - ΜΑΛΡΑ ΕΔΕΥΤΖΑΣ επικρεάζης ομάδος ενάντιον συναγωνιστών και με τη βοήθεια μιας γυναίκας (οργανωμένης στο ΕΑΜ), συνέλαβα ένα Γερμανό κατάσκοπο πρό του παίρνει τούτε αργύτερα βλήκην την Ελλάδα. Τον σπουλάσαμε, πήγε ν' ανιστωθεί και με το μαχαίρι που τσίβαια στο λαιμό! του σκιντρτοπήδησα. Μου πρέτευε (100) χρυσές λίρες για να του γράψω τη ζωή και δεν δέχθηκα.

Ώπτου να τον παραδώσω στου Στρατηγείο, κωφβίτσιασα μαζί του κι' έμαθα ότι, στα 18 του χρόνια είχε τελειώσει στην Ελλάδα το Γερμανικό και το Ελληνικό σχολείο.

Κι ότι μιλούσε (!) γλώσσες:

Ο πατέρας του ήταν στρατιωτικός ακόλουθος της Γερμανικής Πρεσβείας στην Ελλάδα πολλά χρόνια κι' όταν τραβήχτη Ταξίαρχος μετατέθηκε εκτός Ελλάδος λόγω βαθμού. Ο γυιός του, ο σιλληφθείς κατάσκοπος, είχε γεννηθεί στην Ελλάδα και παντρεύτηκε, μάλιστα, εβραιοπούλα. Και μας έλεγε χαριτολογώντας: «Αν μάθωτε ο ΧΙΤΛΕΡ ότι πήρα εβραιοπούλα! θα με κρεμούσε σαν τον ΦΟΝ ΚΑΝΑΡΙ.

Μάλις άκουσε το ψευδώνυμο μου «ΠΙΕΡΡΣΠΣ» με ρώτησε από ποιό χωριό είμαι.

— Θεοδώρανα τ' απαντάω.

— Αλλήθεια, μου λέει - όπως κατεβαίνεις απ' τ' ΑΧΠ για το χωριό σας συγκρίνεις δικαστικώς. - Επίσης, μι ρουτάει- στο χωριό σου απ' το ΒΟΡΕΙΝΑ, μια βρύση! με πολύ κρύο νερό που τη λένε» «ΧΑΡΟΚΟΙΤ - τ' λέω.

— Έξοχες -μου λέει στη συνέχεια- οι Γούροκ του κάνουν ρεγκλιμπατσε κάνεν παγάδια κι βρύσες για να εξιλεασθούν!.

Έτσι, έμαθα ότι ήταν κατάσκοπος στην Ελλάδα και το 1939 είχε περάσει κι' απ' τα ΘΕΟΔΩΡΑΝΑ κι' είχε συντάξει και γράτες απ' τ' ΑΥΤΙ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΩΝ μέχρι τον ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ βουνούσια.

Μετά τον παράδοσα στο Γεν. Στρατηγείο του ΕΛΑΣ και τον ανέκρινε μερόνγτα ο ΑΓΑΜ. ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ απ' το Μεσόνγα.

Μία στιγμή είπε ο Γερμανός: «Δεν αντέχω άλλο σκοτώστε με!

Ο ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ τράβηχτον απ' την Αστυνομία Πόλεων, στούδασε δικηγόρος κι' ήταν φιλομαθέστατος».

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ
20 και 21 ΙΟΥΝΗ
ΣΤΟ ΑΛΣΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

Πανηπειρωτικό Πανηγύρι 20 και 21 Ιούνη στο άλσος Περιστερίου

Η Πανηπειρωτική διοργανώνει πανηγύρι με συμμετοχή των Ηπειρώτες Δυτικής Αττικής «Μενιδι - Ανω Λιόσια - Καματερό - Ζεφυρι - Νέα Λιόσια». Παρακαλεια του κάθε Ηπειρώτη είναι απαραίτητη, διότι στην Αττική διαμένουν 400.000 Ηπειρώτες και πρέπει να δίνουμε δυναμικά το παρόν και διεκδικητικά, όταν χρειαστεί τόσο στις πολιτιστικές μας εκδηλώσεις, όσο και στις απαιτήσεις του καιρου μας.

Δυο μέρες χορού δωρεάν από τα ονομαστότερα κλαρινα της Ηπείρου - τραγούδι από όλους τους επώνυμους και ανώνυμους Ηπειρώτες ψητά αρνιά - κρασι - τσίπουρο εκθέσεις φωτογραφίας από Ηπειρώτικα χωριά και εκδηλώσεις.

Σας περιμένουμε

Roggi
Ανδρικά
Ενδύματα
Λουτζης Γιανκούρ 32
Αμπελόκηποι
Τηλ. 69 32 888

ΓΗΠΕΔΟ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ;

καταντάξες άνθρωποι κάθε ηλικίας, να ανέχονται πέντε - έξι άτομα που θέλουν να κάνουν πειράματα. Τα πειράματα δεν γίνονται πάνω σε κεφαλαια και δίπλα σε μικρά παιδιά, ας τα κάνει όποιος θέλει σε άλλους χώρους. Εσύ, αν πρέπει να μεταφέρουμε παντού το κίλημα που επικρατεί στα γήπεδα.

Να μας το πούνε όμως, για να προσαρμοστούμε όλοι ανάλογα!!

μπρουντζίνα • επιπλα
φωτιστικά • δώρα
δημητρης αραπης
Βιο/να: βακρινης 13, 157 71 ηλ.
Εκεση: αραδου 36, 157 71 ηλ. 7756617, fax: 7756617